

GŁOS PIOTRKOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

NIEDZIELA, DNIA 1 SIERPNI 1948 ROKU

Nr. 210 (1135)

Cena numeru 3 zł

W trosce o trwały pokój i bezpieczeństwo

Polska nie może się zgodzić

z jednostronnymi uchwałami konferencji londyńskiej w sprawie Niemiec

WARSZAWA PAP. — Na notę polską w sprawie uchwał konferencji londyńskiej odnośnie Niemiec, złożoną przez ambasadora R. P. w Londynie dnia 18 czerwca 1948 r. ministrowi Bevinowi, Rząd Polski otrzymał odpowiedź, którą podajemy w obszernym streszczeniu:

Zdaniem rządu brytyjskiego trzy mocarstwa zachodnie czyniły wysiłki dla osiągnięcia porozumienia czterech mocarstw w sprawie Niemiec za pośrednictwem Rady Ministrów Spraw Zagranicznych i Sojuszników Rady Kontroli w Berlinie, jednak wysiłki te zostały udaremnione w następstwie stanowiska Związku Radzieckiego. Rząd brytyjski ubolewa z powodu nie osiągnięcia porozumienia czterech mocarstw, jednak nie poczuwa się do odpowiedzialności za brak takiego porozumienia.

Rząd brytyjski nie godzi się ze stanowiskiem rządu polskiego, że decyzje londyńskie zostały uchwalone przez ciało przypadkowe, nieuprawnione do zajmowania się tymi kwestiami. W związku z tą kwestią rząd brytyjski uważa za słuszną przypomnieć rządowi polskiemu, że uchwały poczdamskie w sprawie zachodnich granic Polski nie zostały powzięte przez wszystkie cztery mocarstwa, gdyż Francja nie uczestniczyła w decyzjach w sprawie granic polskich.

Zdaniem rządu brytyjskiego każda z mocarstw okupujących Niemcy jest uprawniona naradzać się z innymi mocarstwami w sprawach dotyczących ich stref okupacyjnych w Niemczech. Każde z tych mocarstw może również konsultować się z państwami, nie biorącymi udziału w okupacji Niemiec, w sprawie ich interesów.

Rząd brytyjski nie może dopuścić do wzro-

stu wydatków, związanych z okupacją Niemiec i uważa się za uprawniony do podjęcia odpowiednich kroków w celu zmniejszenia ciężarów brytyjskich płatników podatkowych. Rząd brytyjski nie może bowiem dopuścić do kontynuowania stanu, w którym faktycznie płaciłby reparacje na rzecz pokonanego nieprzyjaciela.

Rząd brytyjski uważa, że podjął on wszelkie możliwe kroki w celu zniszczenia militarnej potęgi Niemiec, na której opiera się możliwość prowadzenia polityki agresji. Uchwały londyńskie zapewniają — zdaniem rządu brytyjskiego — rozbrojenie i demilitaryzację Niemiec oraz zapobiegają możliwości nadzicia gospodarczego potencjału Zagłębia Ruhry dla celów agresywnych. Uchwały londyńskie nie przeszkadzają również socjalizacji ciężkiego przemysłu niemieckiego, którą rząd brytyjski popiera.

Rząd brytyjski nie zamierza dawać Niemcom pierwszeństwa w odbudowie przed potrzebami krajów, które ucierpiały w następstwie agresji niemieckiej. Jeżeli jednak niektóre kraje znalazły się w niedogodnej sytuacji wskutek odmowy uczestniczenia w marshallowskim „planie odbudowy Europy”, to rząd brytyjski uchylił się od odpowiedzialności za ten stan rzeczy.

Rząd brytyjski nie może zgodzić się ze stanowiskiem rządu polskiego, że uchwały londyńskie pomijają kwestię demokratyzacji Niemiec. Zapewniają one bowiem zdrową strukturę polityczną Niemiec, opartą na systemie federalacyjnym.

Zdaniem rządu brytyjskiego demokratyzacja Niemiec zachodnich jest zapewniona, dopóki mocarstwa zachodnie kontynuują okupację swoich stref, natomiast nie uważa, by partie polityczne w radzieckiej strefie Niemiec opie-

rały się na żywiołach demokratycznych.

Rząd brytyjski „z dumą przypomina, że w roku 1939 zawarł on traktat o wzajemnej pomocy z Polską” i pierwszy przyszedł z pomocą Polsce „przez wypowiedzenie wojny Niemcom”.

Jakkolwiek rząd brytyjski uznaje zainteresowanie Polski przyszłością Niemiec i byłby rad naradzić się ze wschodnimi sąsiadami Niemiec, tak samo, jak z sąsiadami zachodnimi, to jednak uważa za stosowne wyrazić wnioski z historii rozwoju „planu odbudowy Europy”, do którego rząd polski ustosunkował się negatywnie. Zaproszenie Polski do naradzenia się z rządem brytyjskim w sprawie Niemiec nie służyłoby, zdaniem rządu brytyjskiego, „żadnemu użytecznemu celowi”, a nadto „postawiłoby rząd polski w kłopotliwej sytuacji w jego stosunkach ze Związkiem Radzieckim”.

Rząd brytyjski jest zdecydowany nie rozdzierać Europy, ani nie dawać zachęty do odzyskania silnych Niemiec, jednak zastrzega sobie prawo przedsięwzięcia takich kroków, jakie uzna za konieczne dla sprostania sytuacji, za którą nie czuje się odpowiedzialnym.

Odpowiedź Rządu Polskiego — Bevinowi

W odpowiedzi na powyższą notę rządu brytyjskiego, ambasador R.P. w Londynie, Jerzy Michałowski złożył w dniu 30 lipca 1948 r. ministrowi Bevinowi notę o następującym brzmieniu:

Rząd polski z uwagą przystąpił do odpowiedzi Rządu J.K.M. na notę polską w sprawie uchwał konferencji londyńskiej trzech mocarstw, z udziałem państw Beneluksu. Po zapoznaniu się z argumentami Rządu J.K.M. Rząd Polski musi jednak stwierdzić, że jego obawy wyrażone w poprzedniej nodzie nie tylko

nie zostały rozproszone, lecz wzmagają się jeszcze, wobec już widocznych fatalnych skutków realizacji tych uchwał w Niemczech.

Rząd polski pozostaje przy swoim — z uwagi na to, że w odpowiedzi Rządu J.K.M. zostały poruszone i zagwarantowane nie związane bezpośrednio z treścią uchwał konferencji trzech mocarstw w Londynie — nawiązać w dalszym ciągu tej noty także i do tych problemów.

Rząd polski nie może się zgodzić ze stanowiskiem, że jednostronne rozwiązania „narzucone przez konferencję londyńską w sprawach

niemieckich, były nieuniknione, jak to usiłują uzasadnić notą Rządu J.K.M.

Przypomnieć należy, że kolejne etapy porozumienia się czterech mocarstw okupujących Niemcy w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami, do konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych w grudniu 1947 r. włącznie, przynosiły w rezultacie szereg uzgodnionych postanowień. Ten fakt stwarzał podstawy dla rozwiązania do końca sprawy niemieckiej przez zgodną współpracę czterech mocarstw.

Niestety, te uzgodnione postanowienia były udaremniane przez politykę jednostronnych działań, jak to miało miejsce po konferencji moskiewskiej w maju 1947 r., przez powołanie odrębnego aparatu gospodarczego, administracyjnego i kontrolnego dla Niemiec zachodnich i przez ogłoszenie odrębnego planu przemysłowego i reparacyjnego dla strefy anglo-amerykańskiej oraz, jak to miało miejsce po konferencji ministrów spraw zagranicznych w Londynie w grudniu 1947 r. przez obecnie realizowane uchwały konferencji trzech mocarstw.

Rząd Polski niezmiennie traktuje zgodność działania czterech wielkich mocarstw jako właściwą gwarancję skutecznego uregulowania sprawy Niemiec i bezpieczeństwa i przekonany jest, że warunki dla takiego uregulowania istnieją, o ile tylko dotychczas zawarte i obowiązujące porozumienia mocarstw w sprawie Niemiec będą respektowane, a decyzje będą pozostawione organom do tego uprawnionym.

Rząd polski musi stwierdzić, że argument przytoczony w punkcie 4 noty Rządu J.K.M. nie posiada żadnego związku ze sprawą kom-

(Ciąg dalszy na str. 2-ej)

Smutna rocznica

Głęboki ból wywołuje w każdym z nas wspomnienie o tragicznym powstaniu warszawskim.

Setki tysięcy warszawiaków, przede wszystkim robotników, chłopów i inteligentów po bohaterku złożyło swe życie w beznadziejnej walce. Legła w gruzy ukochana stolica nasza, heroiczna Warszawa. Życie setek tysięcy Polaków, rzucone zostało jak karta w hazardowej grze uprawianej przez zgranych szulerów politycznych spod znaku Raczkiewicza, Mikołajczyka, Sosnkowskiego, Bora-Komorowskiego, Okulickiego, Arłyszewskiego, Pużaka.

Nie o walkę z Niemcami im chodziło, lecz o walkę przeciw ludowi polskiemu. Dla utrzymania władzy w Polsce w rękach kilku londyńskiej gotowi byli na sojusz nawet z diabłem, nawet z imperialistami niemieckimi.

Oto wyjątek z dyktety gen. Okulickiego (Termita), zastępcy Bora-Komorowskiego do pułkownika Szczurka (Stawbora), szefa obszaru zachodniego (Poznań), który odsłania tajemne plany kilku „londyńskich”.

„Zwyczajowo ZSRR — pisał gen. Okulicki — będzie nie tylko grozić interesom Anglii w Europie, lecz i cała Europa będzie w strachu... Z uwagi na swe interesy w Europie, Anglicy będą zmuszeni przystąpić do mobilizacji sił w Europie przeciw ZSRR, RZECZ JASNA, ŻE MY STANIEMY W PIERWSZYCH SZEREGACH TEGO EUROPEJSKIEGO ANTYSOWIECKIEGO BLOKU, NIE MOŻNA TEŻ W OGÓLE WYOBRAZIĆ SOBIE TEGO BLOKU BEZ UDZIAŁU W NIM NIEMIEC, KTÓRE POZOSTAWIĄ BĘDĄ POD KONTROLĄ ANGLII”.

Te słowa pisał pan generał Okulicki w tym właśnie czasie, kiedy żołnierze radziecki i polski, ramie przy ramieniu wypędzali najeźdźców niemieckich z Polski, gdy wznosiły się graniczne Odrodzonej Polski na rubieżach Odry i Nysy Łużyckiej. Wystarczy uważnie przeczytać zbrodniczą „dyrektywę” gen. Okulickiego porównać ją z akcją Trumana Marshalla i Bevlina, akcją odbudowy imperialistycznych Niemiec Zachodnich, dyszących żądzą odwetu, dyszących nienawiścią do wszystkiego co polskie, aby zrozumieć jak obca, jak wroga Polska była polityka zbankrutowanej kilku lat dyktety.

Trzeba było tak głęboko, jak oni gardzić i nienawidzić lud polski, aby bez drgnienia sumienia rzucić Warszawę i lud warszawski na zagładę.

Togliatti opuścił szpital

RZYM. PAP. Rozgłoszenia rzymskie podały w sobotę wiadomość, że Palmiro Togliatti opuścił szpital.

Według informacji Czeskiej Agencji Te-

legraficznej Togliatti otrzymał zaproszenie od czeskosłowackiego ministra zdrowia ks. Plojara spędzenia okresu rekonwalescencji w Czechosłowacji.

Wspaniały sukces polskiego przemysłu węglowego

KATOWICE PAP. Rosnące z miesiąca na miesiąc wysiłki polskiego górnika nad podniesieniem wydajności pracy i wykonaniem przedterminowym państwowego planu wydobycia węgla zostały w bieżącym miesiącu ukoronowane nowym wspaniałym sukcesem kopalń polskich.

W dniu 31 lipca r. polski przemysł węglowy osiągnął po raz pierwszy w swej historii 6.000.000 ton miesięcznego wydobycia. Sukcesem tym rozpoczyna się nowy etap pracy polskiego przemysłu węglowego, na jego drodze rozwojowej, na którą wprowadziło go obejmujące coraz szersze rzesze górników współzawodnictwo pracy.

Faszystowskie rządy we Włoszech

De Gasperi próbuje terrorem zgnieść opozycję. Więzienia zapelniają się uczestnikami strajku powszechnego

RZYM. PAP. — Zastępca sekretarza generalnego Włoskiej Partii Komunistycznej Luigi Longo w przemówieniu, wygłoszonym w izbie deputowanych napomniał „anty-ludową i prowokacyjną politykę rządu De Gasperiego, która po zamachu na Togliattiego przejawiała się

przede wszystkim w terrorze policyjnym i w próbach zgniecia opozycji w kraju i w parlamencie”. Mówca oskarżył rząd o wkroczenie na drogę faszyzmu.

W końcowej części swego przemówienia Longo oświadczył, że komunistyczna frakcja parlamentarna wycofuje wniosek w sprawie votum nieufności dla rządu, zgłoszony po zamachu na Togliattiego, gdyż uważa za bezcelowe oddawanie go pod głosowanie z uwagi na to, że partie koalicyjne, posiadające w parlamencie większość, ślepo podporządkowały się rządowi.

Longo podkreślił, jednocześnie, że partia komunistyczna kontynuować będzie swą walkę w kraju.

RZYM. PAP. — W całym kraju w dalszym ciągu trwają aresztowania uczestników niedawnego strajku powszechnego.

W Bolonii aresztowano 120 osób. W Sienie policja przekazała władzom sądowym 40 uczestników strajku. Do Florencji przewie-

ziono 88 osób, aresztowanych w okręgu Ankonie. Dalsze aresztowania uczestników strajku dokonywane są również w Rzymie.

Dziennik „Il Popolo” donosi, że w San del Prato został aresztowany komunistyczny wiceburmistrz oraz aktywiści partii komunistycznej. Władze wytoczyły sprawę sądową burmistrzowi Genui — komunistcie Adamoli.

Policja w dalszym ciągu pod pretekstem poszukiwania broni dokonuje prowokacyjnych najeżdż na przedsiębiorstwa przemysłowe we wschodnich Włoszech.

PISMO DŁA ZDRAJCÓW NIKI NIE MA CZYTAC

RZYM. PAP. — Z dniem 31 lipca przestał wychodzić w Rzymie centralny organ partii Saragata — „Umanita”. Od 1 sierpnia jedynym oficjalnym dziennikiem tej partii będzie ukazujące się w Mediolanie pismo pod redakcją pości Faravelli. Przyczyną zwinienia pisma był brak środków finansowych.

Odpowiedź Rządu Polskiego - Bevinowi

Dokończenie ze str. 1-ej.

petencji konferencji trzech mocarstw w Londynie, albowiem sprawa ziem na wschód od Odry i Nysy zachodniej nie była łączona z administracją jakiegokolwiek strefy, a zatem nie wchodził w zakres kompetencji mechanizmu Rady Kontroli, a uchwały poczdamskie, sygnatariuszem których jest Rząd J.K.M. oraz późniejsze akty i umowy oparte na nich, m. inn. w szczególności umowa polsko-brytyjska z dnia 5 stycznia 1946 r. w sprawie przesiedlenia Niemców, sprawę tę w sposób jasny i nie pozostawiający wątpliwości załatwiły.

Natomiast pogląd Rządu polskiego o niekompetencji konferencji trzech mocarstw w Londynie — wyrażony w nocy z 18 czerwca 1946 r. oraz w późniejszym komunikacie konferencji 8 ministrów spraw zagranicznych w Warszawie — uzasadniają postanowienia uchwał poczdamskich w przedmiocie składu i zakresu działania Rady Ministrów Spraw Zagranicznych.

Konferencja londyńska trzech mocarstw nie może być również uważana za wykonanie bezspornego zobowiązania, wynikającego z deklaracji z 5 czerwca 1945 r. o konsultacji, ani też późniejszych zobowiązań w tym przedmiocie, wynikających z uchwał poczdamskich, ponieważ uwzględniła ona konsultacje tylko niektórych państw. Pogląd ten jest uzasadniony tym bardziej, że przedmiotem obrad i decyzji konferencji londyńskiej były sprawy, wykraczające daleko poza administracyjne zagadnienia jakiegokolwiek strefy, a dotyczyły one Niemiec jako całości, o czym świadczy chociażby próba przesądzenia w sposób trwały form ustroju Niemiec. Ratyfikacja tych decyzji przez państwa, które uczestniczyły w konferencji, świadczy dodatkowo o tym, że konferencja londyńska nie była naradą, jak ją określał Rząd J.K.M., ale, że podjęła się ona zadania nastąpienia traktatu pokojowego z Niemcami przez swe decyzje zmierzające do ich rozbitcia. O ile taką właśnie drogę wybrał Rząd J.K.M., by odegrać rolę państwa brytyjskiego, to Rząd polski pozwala sobie za swej strony zauważyć, — że chociaż nie zamierza się wypowiadać w sprawach korzyści lub też ciężarów wynikających z okupowania strefy brytyjskiej — że temu dezzyderatowi niewątpliwie skutecznie i szybko stłochy się zadanie w drodze realizacji reform i zasad gospodarczych, wynikających z treści uchwał poczdamskich. Takie rozwiązanie skutecznie czyniłoby zadanie celom przez budowy Niemiec w państwo pokojowe przez zmianę ich przedwojennej struktury ekonomicznej, przez usunięcie potencjalnych podstaw agresji. Program demilitaryzacji przedstawiony w uchwałach londyńskich w najlepszym wypadku jest tylko częścią tego zadania, a skutków, które dalałyby konsekwentna realizacja reform, nie może zastąpić nawet największa obecność wojsk okupacyjnych.

Co się tyczy demilitaryzacji Niemiec zachodnich, która, jak stwierdza nota Rządu J.K.M., jest zapewniona, dopóki mocarstwa zachodnie utrzymują nadal okupację swych stref, to Rząd polski, dla którego demilitaryzacja Niemiec jest czynnikiem decydującym o charakterze współżycia z sąsiadującym narodem niemieckim — musi stwierdzić, że nigdy nie dzielił problemu demilitaryzacji według stref i uważałby za klęskę polityki okupacyjnej przekreślenie terminu demilitaryzacji do okresu trwania okupacji. Problem demilitaryzacji wiąże się, zdaniem Rządu polskiego, z przebudową Niemiec jako całości z dalszym kierunkiem rozwoju całego narodu niemieckiego.

Za decydujące dla tego rozwoju Rząd polski uważa nie tylko formalne powołanie instytucji demokracji, ale w pierwszym rzędzie, wytworzenie zespołu warunków, w których mogą powstać i ugruntować się instytucje demokratyczne i w których demokracja stanie się własnym dorobkiem narodu niemieckiego. Dlatego też Rząd polski zawsze uważał, że proces ten, wobec specyficznej historii rozwoju narodu niemieckiego, nie jest możliwy bez dokonania podstawowych reform, przewidzianych w uchwałach poczdamskich. Z tym większym niepokojem Rząd polski obserwuje

reaktywowanie w Bizoni działaczy z okresu hitlerowskiego, oraz utrudnienia, robione elementom demokratycznym, przy umożliwianiu działaczom wyrażicielom odradzającego się reżimu niemieckiego.

Rząd polski nie może żadną miarą zgodzić się z poglądem, wyrażonym w nocie Rządu J.K.M., z którego wynika, że odmowa Polski wzięcia udziału w tzw. E.R.P. (skrót ten oznacza tzw. plan Marshalla) zwalnia Rząd J.K.M. od obowiązku liczenia się z jej interesami i jej głosem w sprawach niemieckich.

Nie było i nie jest intencją Rządu polskiego ponowne rozważanie zagadnień tzw. E.R.P., ponieważ rząd polski już niejednokrotnie wyrażał swemu stanowisku w tej sprawie, stwierdzając, że plan ten prowadzi do uzależnienia gospodarczego i politycznego państw uczestniczących w nim, a zarazem wyraża tendencję wskrzeszenia przedwojennej struktury ekonomicznej Europy wraz z dominującą rolą Niemiec. Trudności i komplikacje, które już obecnie ujawniają się w wielu państwach uczestniczących w tzw. E.R.P., potwierdzają słuszność stanowiska Rządu polskiego. Ponadto udział w tzw. E.R.P. państw, które były ofiarami agresji niemieckiej lub które poniosły ciężkie straty w wojnie z Niemcami, w niezmiennie mógł zmienić fakt, że ich własna gospodarka została uzależniona od odbudowy Niemiec Zachodnich. Faktu tego dotychczas nie

zmieniają również wyrażone w nocie Rządu J.K.M. intencje nie wyznaczania Niemcom pierwszeństwa w odbudowie.

Mając przed oczyma trudną sytuację, w jakiej tzw. E.R.P. postawił to państwo wobec problemu odbudowy Niemiec zachodnich — Rząd polski pragnie przypomnieć, że E.R.P. powstał jako inicjatywa i propozycja jednego mocarstwa, do której każde z państw zaproszonych miało niezaprzeczone prawo ustosunkować się swobodnie. Natomiast w sprawie Niemiec obowiązują, jak wyżej wspomniano, znane akty międzynarodowe, określające prawa i obowiązki wielkich mocarstw oraz innych zainteresowanych narodów zjednoczonych i dla tego prawo Polski do zabierania głosu w sprawach niemieckich musi być traktowane zupełnie niezależnie od jej stosunku do tzw. E.R.P.

Skoro Rząd J.K.M. w nocie swojej powołuje się na tak bolesny dla Narodu polskiego rok 1939, kiedy to Naród polski przez dnie i tygodnie bez efektywnej pomocy ze strony sojuszników Wielkiej Brytanii toczył samotną walkę z przeważającymi siłami hitlerowskiego agresora, Rząd polski nie może pominąć milczeniem fakt, że wydarzenia z września 1939 r. poprzedzone zostały remilitaryzacją Rury, aneksją Austrii, niesławnymi decyzjami z Monachium i całokształtem ówczesnej polityki angielskiej, zmierzającej do ugłaskania Niemiec hitlerowskich i że w tych właśnie fak-

tach szukać należy przede wszystkim podstaw, które ułatwiły Hitlerowi najazd na Polskę.

A skoro Rząd J.K.M. powołuje się na układ o wzajemnej pomocy z 25 sierpnia 1939 r., to Rząd polski pragnie przypomnieć, że układ ten nie miał się ograniczyć do faktu natychmiastowego wypowiedzenia wojny i jej prowadzenia, ale i do wspólnego działania przy przygotowaniu pokoju i ściśle w związku z tym konsultacji, przez nałożenie w paragrafie 7 obowiązku nie zawierania „ani rozejmu, ani traktatu pokoju, jak tylko za wspólnym porozumieniem”.

Rząd polski byłby też wdzięczny, gdyby Rząd J.K.M. w związku z zaciągniętymi przez siebie zobowiązaniami odnośnie Niemiec i E.R.P. nie troszczył się tyle o utrzymanie dobrych stosunków Rządu polskiego z rządem ZSRR, co do których jedynie kompetentny jest Rząd polski.

Przedstawiając swój pogląd zarówno w poprzedniej nocie, zawierającej protest w sprawie uchwał konferencji trzech mocarstw w Londynie, oraz, uzupełniając ten pogląd niniejszą notą, Rząd polski kierował się niezmienne pobudkami troski o trwały pokój i bezpieczeństwo, których zagrożenie widzi w działaniach, utrudniających lub uniemożliwiających współpracę czterech mocarstw, za jakie uważa decyzje konferencji trzech mocarstw w Londynie. Pokój i bezpieczeństwo związane są, zdaniem Rządu polskiego, w sposób szczególny z właściwym uregulowaniem sprawy Niemiec.

Rząd J.K.M. żechce zapewne zrozumieć, że po tragicznych wydarzeniach roku 1939, po przebytej wojnie i ciężkich swych stratach, Naród polski i jego Rząd oceniał postawę każdego państwa, z którym wiązała Polskę przyjaźne stosunki, stopniem zrozumienia, okazywanego przez to państwo dla żywotnych interesów Polski odnośnie Niemiec, dla sprawy stałości jej granic i dla jej prawa do uwzględnienia jej punktu widzenia, które wynika z doświadczeń, z tytułu moralnego oraz z obowiązujących zgodnych postanowień wielkich mocarstw.

Po rezygnacji prezydenta Tildy

BUDAPEST, PAP. — W związku z ustąpieniem prezydenta republiki węgierskiej Tildy, funkcje jego, zgodnie z konstytucją, objął przewodniczący parlamentu Imre Nagy, który przerwał swój urlop i wrócił do Budapesztu.

W poniedziałek o godzinie pierwszej w południe zbierze się parlament, celem zatwierdzenia rezygnacji prezydenta Tildy.

Wybory prezydenta republiki odbędą się prawdopodobnie we wtorek. Kandydatów na prezydenta przedstawili parlamentarna komisja polityczna, złożona z przedstawicieli wszystkich frakcji parlamentarnych. Jako kandydatów na przyszłego prezydenta wymienia się: przewodniczącego węgierskiej partii pracujących Szakassia, ambasadora węgierskiego w Moskwie Szegfi, ambasadora węgierskiego w Paryżu Karolyi i przewodniczącego parlamentu Imre Nagy.

Niezwłocznie po wyborze nowego prezydenta rząd poda się do dymisji. Dymisja będzie miała charakter czysto formalny, gdyż zmiana gabinetu nie została wywołana żadnym kryzysem politycznym, lecz przepisem konstytucji, przewidującym dymisję rządu w wypadku zmiany na stanowisku prezydenta. Po wszechnie wyrażany jest pogląd, że w łonie rządu nie nastąpią żadne zmiany.

Naśladowca Bluma w Finlandii

Krętacz — Fagerholm utworzył „rząd trzeciej siły”

HELSINKI PAP. — Dziennik „Vapaa Sana” podkreśla dwuznaczną rolę jaką odgrywał Fagerholm w czasie rokowań w sprawie sformowania nowego rządu fińskiego. Gazeta stwierdza, że Fagerholm ukrywał, lub niesłusznie interpretował stanowisko poszczególnych frakcji.

Tak np. nie zawiadomił on swej frakcji o pro pozycji komitetu wykonawczego Demokratycznego Związku Narodu Fińskiego w sprawie sformowania dwupartyjnego rządu. Ponadto niektórzy agrariusze zdecydowanie zaprzeczają wersję, jakoby partia agrarna sprzeciwiała się przyznaniu Związkowi Demokratycznemu żadnych przez niego stanowisk, jak to utrzymywał w czasie pertraktacji ze Związkiem Fagerholm.

Gazeta „Tuokansan Sanomat” nazywa nowy rząd fiński „rządem trzeciej siły” i twierdzi, że ma on utworzyć drogę jawnie reakcyjnego rządu.

Konferencja w sprawie Dunaju

BELGRAD PAP. — Minister spraw zagranicznych Jugosławii Simic, wygłosił inauguracyjną przemowę na konferencji, zwracając uwagę na zasadniczą zmianę warunków jakie nastąpiły na przestrzeni ostatnich lat w rejonie Dunaju.

Dzięki temu, że Dunaj przepływa obecnie w przeważającej części przez kraje demokracji

ludowej, rzekę tę służy i będzie służyła celom pokojowej wymiany towarów pomiędzy wszystkimi narodami.

Arabowie ogłaszają „świętą wojnę”

LONDYN, PAP. — Agencja Reutersa donosi z Damaszku, że wysoki komitet arabski w Palestynie opublikował oświadczenie o ogłoszeniu „świętej wojny” w Palestynie.

Operacje wojenne w Grecji

RYM PAP. — Według komunikatu agencji Eleftheri Ellada, w dniu 29 bm. wojska ateńskie nie podejmowały na froncie Grammos-Smolikas żadnej działalności, poza ograniczonym ostrzeliwaniem pozycji armii demokratycznej przez artylerię.

Partyzanckie oddziały generała Markosa, przeprowadziły szereg większych akcji sabotażowych na bazy zaopatrzenia żywnościowego

armii ateńskiej. Podczas tych działań, mia ateńska straciła 128 zabitych i 215 rannych.

RYM PAP. Agencja Eleftheri Ellada donosi, że generał amerykański Donovan opublikował w prasie amerykańskiej list oskarżający otwarcie rządowe czynniki ateńskie, a w szczególności ministra bezpieczeństwa Rentisa jako odpowiedzialnych za zamordowanie amerykańskiego dziennikarza Georges Polka.

dla nich w Anglii pismo „Deutsche Flugblatt”. Liczne egzemplarze tego pisma wpadły w ręce wspomnianej wyżej organizacji antyfaszystowskiej i zostały przekazane władzom brytyjskim, celem przeprowadzenia dochodzeń.

Jak oświadczył redaktor pisma „On Guard” Geoffrey Bernard, członkowie organizacji mosleyowskiej „Union Movement” starają się szczególnie weteranów do armii brytyjskiej i obrząmywać skierowania do jednostek, stacjonujących w Niemczech, aby w ten sposób stać się łącznikami między faszystami brytyjskimi, a nazistami niemieckimi.

Jednocześnie faszysty brytyjscy rozpoczęli zakrojoną na szeroką skalę akcję przesłania paczek żywnościowych „przyjaciółom” ruchu mosleyowskiego w Niemczech. Ważną rolę jako łącznicy między faszystami brytyjskimi i niemieckimi odgrywali również jency niemieccy w Anglii.

szym boju, o natarciu czołgów przeciwnika, które zostało pomyślnie odparte przez batalion.

Na szczupłej twarzy lejtnanta malował się spokój, graniczący z obojętnością. Zagnione oczy były przymrużone ze zmęczenia. Mówił drżącym basem, od czasu do czasu splatając wielkie skłate palce rąk, i gest ten, tak wymownie odzwierciedlający cichy smutek albo też głęboką i przegłębiającą zadumę, dziwnie nie harmonizował z jego silną postacią, z energiczną, męzną twarzą.

Nagle zamilkł i twarz jego błyskawicznie się zmieniła: śniade policzki zabłady, na skroniach nabrzmiały żyły, a bacznie wpatrzone przed siebie oczy zapłonęły tak głęboką, zawziętą nienawiścią, że mimo woli odwróciłem się w kierunku jego spojrzenia i zobaczyłem trzech jeńców niemieckich, idących lasem z przedniego skraj naszych okopów, a za nimi eskortującego ich czerwonoarmistę w wyszarzale, prawie białej od słońca, letniej bluzie i w furaczerze, zsuniętej na tył głowy.

Czerwonoarmista szedł wolno. Miarowo kołysał się w jego rękach karabin, błyszczało na słońcu żądło bagnetu. Równie wolno wlekił się jency niemieccy, jak gdyby z musu powłócząc nogami, w krótkich butach, powalanych żółtą gliną.

Idący na przedzie Niemiec — już w podeszłym wieku, z zapadniętymi policzkami,

gesto zarośniętymi rudawą szczecina — zwrócił się ze schronem, spojrzawszy w naszą stronę spod łba, jak wilk, i odwrócił się, poprawiając w marszu zawieszony u pasa hełm. Wtedy lejtnant Gerasimow zerwał się nagle z miejsca i krzyknął na czerwonoarmistę ostrym, urwanym głosem:

— Co to, nie spacer ich prowadzisz? Przyspieszyć kroku! Słyszysz, przędziej prowadź!

Widocznie jeszcze chciał coś powiedzieć, ale z oburzenia zabrakło mu tchu i zawróciwszy gwałtownie, szybko zbiegł po schodkach do schronu. Obecny przy rozmowie oficer oświatowy w odpowiedzi na moje zdziwienie spojrzenie, rzekł półgłosem:

— Nie ma rady — nerwowo. Był w niewoli u Niemców, chyba wiecie o tym? Porozmawiajcie z nim kiedyś. Wiele tam u nich przeżył, i dotąd nie może patrzeć na żywych hitlerowców, właśnie na żywych! Na zabitych patrzy, można rzec, nawet z zadowoleniem, ale gdy zobaczy jeńców, to albo zamyka oczy, siedzi blady i spocyny, albo odwróci się i odchodzi. — Oficer oświatowy przysunął się do mnie i zaczął mówić szeptem: Dwukrotnie siedział z nim do ataku, siłą ma końską, popatrzyłbyście, co on wyrabia... Różne różności widziałem, ale co wyprawia bagnetem i kolbą, wiecie — to wzrost straszny!

(D. c. n.)

Michał Szolochow

Nauka nienawiści

...Nie można pokonać wroga, nie naczywszy się nienawiścią go z całej duszy.

(Z pierwszomajowego rozkazu Komisarza Ludowego Obrony towarzysza Stalina).

Na wojnie każde drzewo, podobnie jak człowiek, przechodzi własne koleje losu. Widziałem wielką działkę lasu, wyciętą ogniem szarej artylerii. Niedawno w lesie tym umacniali się Niemcy, wyparci ze wsi S. — sędzi, że uda im się tu zatrzymać, ale śmierć skosiła ich razem z drzewami. Pod obalonymi pniami sosen leżały trupy niemieckich żołnierzy, wśród zielonych paproci gnily porwane na strzępy ich ciała, i smolisty aromat strzaskanych pociskami sosen nie był w stanie przemóc duszącego mdłości, ostrych wylęgów, unoszących się z rozkładających się trupów. Zdawało się, że nawet ziemia, usiana brunatnymi, opalonymi i ostrymi krawędziami wybojów, wydziela trupi odor...

Śmierć majestatyczna i milcząca, niepodzielnie panowała nad tą polaną, stworzoną i zryta przez nasze pociski, i tylko na samym środku polany stała jedna cudem ocalała brzoza, i wiatr kołysał jej gałęzi-

ki, pokaleczone odłamkami granatów, i szumiał, poruszając młodymi błyszczącymi lepkimi listeczkami.

Przechodziliśmy przez polanę. Idący przede mną żołnierz łączności z lekką dołkną ręką pnia brzozy i ze szczerym zdziwieniem spytał pieszczotliwie:

— Jakżeś tu ocalała, moja miła?

Jeżeli jednak sosna, ginąc od pocisku, pada, jak skoszona, i na zrębie zostaje jedynie iglasty, ociekający żywicą wierchołek, to zupełnie inaczej spotyka śmierć dąb.

Na przedwiośniu pocisk niemiecki uderzył w pień starego dębu, rosnącego na brzegu bezimiennej rzeczki. Poszarpana, ziejąca rozpadlina wysuszyła pół pnia, ale jego druga połowa, przegniła wybuchem ku rzece na wiosnę dziwnie ożyła i pokryła się świeżymi listkami. Zapewne po dzień dzisiejszy dolne gałęzie okaleczonego dębu kąpią się w wodzie, a górne — wciąż jeszcze chwiei wyciągają ku słońcu kształtne, gietkie liście...

Wysoki, nieco zgarbiony, z podniesionymi, jak u sepa szerokimi ramionami lejtnant Gerasimow siedział przy wejściu do schronu i szczegółowo opowiadał o dzisiej-

Protektorzy odwetu odsłaniają maskę

Cyniczna odpowiedź brytyjska na notę polską

W sprawie prowokacyjnej uchwały nadreńskiego Landtagu

Brytyjskie władze okupacyjne w Niemczech uznają widocznie, że mogą nie ukrywać już więcej swych sympatii i poparcia, jakiego udzielały wyraźnie rewizjonistycznej, wyraźnie odwetowej propagandzie, rozwijanej w ich strefie przez reakcyjne żywioły niemieckie.

W odpowiedzi na notę Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie, piętnującą rewizjonistyczną antypolską ustawę, przyjętą przez Landtag Północnej Nadrenii i Westfalii i domagającą się niezatwierdzenia tej ustawy przez władze brytyjskie, władze te stwierdziły, że nie widzą nic zdrożnego we wspomnianej ustawie.

Zobaczmy więc, co ta ustawa zawiera i na jakiej podstawie władze brytyjskie zdobywają się na tupet, by twierdzić, że czarne nie jest czarne, i że propaganda rewizjonistyczna nie nosi prowokacyjnego charakteru.

Nota polska powołała się na komunikat, ogłoszony w dzienniku „Der Tag” z dnia 3 czerwca 1948 r., który donosi, że Landtag Północnej Nadrenii i Westfalii uchwalił ustawę, zwaną „Mittelengesetz”, której urzędowy wstęp stwierdza, że „niedola uchodźców może być usunięta tylko przez ich powrót do niemieckich obszarów wschodnich”.

Język tu użyty jest aż nadto jasny, by mogły się wyłonić jakiegokolwiek wątpliwości. Cóż bowiem oznacza uchwała o „powrocie uchodźców do niemieckich obszarów wschodnich”, jak nie to, że reakcyjny Landtag jawnie propaguje rewizję granicy polskiej na Odrze i Nysie i że stara się propagandę tę zalegalizować przez fakt obalenia jej w formie ustawy. Pro-

wokacyjny charakter tej ustawy jest oczywisty.

Co więcej, władze brytyjskie usprawiedliwiają tę działalność, starając się wykazać, przy pomocy długiej cytaty ze wspomnianej ustawy, że nosi ona „pokojowy i demokratyczny charakter” i że to polskie władze się mylą, dopatrując się w niej czegoś złego.

Ale w rzeczywistości władze brytyjskie wykazywały tylko to, o czym już wiemy od dawna i co już niejednokrotnie podnieśliśmy, a mianowicie, że udzielają one poparcia rewizjonizmowi, że odwetowcy niemieccy znajdują pro-

tektorów i obrońców. To stanowisko władz brytyjskich jest logiczną konsekwencją ich ogólnego stanowiska w sprawie niemieckiej, wyrażającego się w dążeniu do odbudowy militarystycznych, agresywnych Niemiec Zachodnich. Stąd bierze się pobłażanie dla hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, stąd odmowa wydania nam generała von dem Bacha, stąd nawet tak krzycząca i krzywdząca niesprawiedliwość, jak trudności w repatriacji z Niemiec dzieci polskich, wywiezionych podczas okupacji przez hitlerowców.

J. C.

Robotnicy odbudowują spaloną fabrykę cewek

Produkcję już wznowiono

Pożar, jaki w dniu 22 bm. wybuchł w fabryce cewek przy ul. Kopernika Nr. 60, postawił łódzki przemysł włókienniczy przed możliwością postojów. Spalona fabryka pokrywała około 40 procent zapotrzebowania łódzkiego przemysłu włókienniczego. Mimo wzmoczonej produkcji również innych fabryk dostarczenie dostatecznej ilości cewek dla przemysłu włókienniczego było stale poważnym problemem.

Problem ten rozwiązali pracownicy spalonej fabryki cewek. W rekordowo szybkim czasie ukończyli oni zasadnicze prace porządkowe i przystąpili do uruchomienia

spalonych działów. Już jutro, twierdzi dyrektor Szczucki, uruchomiona zostanie hala maszyn cewkarskich, co pozwoli na podjęcie natychmiastowej produkcji, na razie wynoszącej 40 procent poprzedniej. W najbliższych dniach nastąpi dalsze zwiększenie produkcji przez uruchomienie następnych działów. Między innymi maszyny do działu szpul tarczowych zostały już wydobyte ze zgliszcz i wyremontowane. Do uruchomienia fabryki przyczynili się między innymi pracobnicy pracy: tow.: Garbarkiewicz, Franciszka, Kaczka Maria, Paluga i Kokociński. (P. W.)

I na słońcu są plamy

PZPDz. Nr 3-wzorowy zakład pracy

uderza tu jednakże brak współzawodnictwa

PZPDz. Nr 3, jako jedno z pierwszych zobowiązało się wykonać przed terminem swój plan produkcyjny na rok 1948. Dziś można już stwierdzić bez wahania, że zobowiązanie to zostanie w pełni dotrzymane. Plan pierwszego półrocza został wykonany już dnia 1-go czerwca, ponieważ zaś nie nie wskazuje na to, ażeby wyniki drugiego półrocza miały być gorsze, więc nie ulega wątpliwości, że na dzień 1-szy listopada załoga będzie mogła zameldować wykonanie planu na rok 1948.

Jednym z dowodów rzetelnej pracy PZPDz. Nr 3 może być jakość ich produkcji. Jeszcze w roku ubiegłym na „Cotonach” osiągnęto zaledwie 27 proc. pierwszego gatunku — dziś zakłady mogą się pochwalić 68-ma procentami co z uwagi na rodzaj produkcji (cienkie jedwabne pończochy) jest wynikiem bardzo dobrym.

W innych działach procent pierwszego gatunku jest jeszcze znacznie wyższy.

PZPDz. Nr 3 są jedyną państwową fabryką produkującą rękawiczki. Pomimo to Centrala Tekstylna nie wykorzystuje ich należyte. Zakłady mogłyby produkować wszelkie go rodzaju rękawiczki damskie i męskie, od ciepłych, praktycznych, aż do najwykwintniejszych gatunków, które z pewnością zadowoliliby wybredny gust naszych eleganów. Ale Centrala Tekstylna nie może się zdecydować na dokonanie odpowiednich zamówień. W rezultacie rękawiczki są artykułem trudnym do otrzymania i inicjatywa prywatna na roli na tym świetnie interesy. Fabryka spełnia swe zadanie, przesyłając, celem zatwierdzenia do masowej produkcji, setki wzorów. Obecnie czeka na ich ekceptację i ewentualne zamówienia. Oczywiście, sezon letni w bieżącym roku już przepadł — ale nadchodzi sezon zimowy i nie zaszkodziłoby pomyśleć też o przyszłym sezonie letnim.

Mało jest na terenie naszego miasta zakładów pracy, po zwiedzeniu których odniosłoby się tak dodatnie wrażenie, jak w PZPDz. Nr 3. Wszędzie wzorowy ład i porządek.

Może to tylko przypadek, może szczęśliwy zbieg okoliczności, ale faktem jest, że choć obeszliśmy wszystkie sale, nie spotkaliśmy ani jednej osoby, walającej się bezczynnie. Nie było tu tego chwytania się za jakąkolwiek pracę dlatego, że ktoś nadchodzi. Każdy spokojnie pracował na swoim miejscu. Czuło się, że w tej fabryce majster może tylko wydać polecenie i doszycować maszynę, a wszyscy spełnią sumiennie swe obowiązki.

Dzięki temu wzajemny stosunek załogi i kierownictwa może być wysoce przyjazny i naprawdę ludzki. Przy każdym stole, przy każdej maszynie spotykamy nas uśmiechnięte, zadowolone twarze robotnic, a ZWM-owiec Chlebaczek Józef śmiał się tak, jakbyśmy byli jego najserdeczniejszymi przyjaciółmi oddawna. — To najlepszy „kotoniarz” w naszych zakładach — mówi z nietajonym zadowoleniem dyrektor naczelny zakładu, tow. Szkularek.

A przecież i reszta załogi pracuje bardzo wydajnie. Tow. Owczarek Zygmunt i tow. Nipel Helena osiągały prawie stale 220 proc. normy; tow. Lubowiecka Apolonia, tow. tow. Wodziński Stefan i Cieślak Maria to również „przysięgli” zdobywcy nagród we współzawodnictwie o tytuł przodownika pracy.

Dziwnie natomiast musi się wydawać, że w tak dobrze zorganizowanej fabryce nie istnieje współzawodnictwo w ścisłym tego słowa znaczeniu. Nie ma tu współzawodnictwa zespołowego czy międzydziałowego, nie ma również międzyzakładowego. Podobno ze względu na specyficzny charakter produkcji, fabryka nie może przystąpić do współzawodnictwa z żadnym innym zakładem, gdyż nie można znaleźć sposobu porównania wyników.

Przesada, towarzysze, gruba przesada! Przemysł węglowy ma o wiele mniej wspólnego z przemysłem włókienniczym, aniżeli wy z „jedynką” czy „dwójką” dziewiarską, a przecież oba te przemysły współzawodniczyły ze sobą i nie było żadnych specjalnych trudności w obliczaniu wyników.

Z pracy swojej możecie być dumni, ale pamiętajcie o tym, że „kto nie idzie naprzód, ten musi się cofać”. Stać na miejscu, życie nie pozwoli.

—em-em—

Pomoc przy żniwach

Koło PPR przy OKZZ świeci przykładem

Na jednym z posiedzeń koła PPR przy Okręgowej Komisji Związków Zawodowych uchwalono wziąć udział w tegorocznej akcji żniwnej, przez członków koła. W ubiegłą niedzielę w majątku Brus pod Łodzią stanął do pracy przy zwożeniu zboża pierwszy 15-osobowy zespół. Zespół podzielony został na grupy, które nawiązały ze sobą współzawodnictwo pracy, w którego wyniku zwieziono w ciągu jednego dnia około 50 dużych wozów żyta. Po całodzienniej pracy, trochę przemęczeni, lecz zadowoleni z wykonanego samoradnie obowiązku, towarzysze wrócili do domu.

Ten piękny czyn pomocy przy żniwach

Trybuna ORGAN K.C. P.P.R.
DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

godny jest naśladowania, dlatego też koło PPR przy OKZZ wzywa wszystkie koła partyjne do wzięcia gremialnego udziału przy sprzątaniu z pola pszenicy i jęczmienia. (Zyg)

Czytelnicy piszą

Benzyna i śmietana

Walczyliśmy stale z marnotrawstwem dobra państwowego na każdym odcinku. W zakres tej walki wchodzi również oszczędność benzyny, przeznaczonej dla aut służbowych, przydzielonych rozmaitym zakładom państwowym.

Rozmaici panowie dyrektorzy nie pamiętają jednak o tym, że auta służbowe nie powinny służyć do ich prywatnych celów.

Oto, na przykład, w dniu wczorajszym na Bałuckim Rynku stało auto nr H-26248

— W aucie znajdował się koszyczek z grzybkami i litr śmietany. Ustalono, że auto to należy do Państwowych Zakładów Uszczelnienia i Wyróbów Azbestowych przy ul. Suchej 8-10.

Takie wykorzystywanie auta dla celów ściśle prywatnych — jak w tym wypadku na poranne gospodarskie zakupy, nie mające nic wspólnego z fabrykacją azbestu, należy ostro piętnować. (m)

Stały czytelnik

Zakończenie międzypartyjnego kursu szkoleniowego

Co mówią słuchacze o korzyściach wspólnej nauki

Przed kilkoma dniami odbyło się zakończenie międzypartyjnego kursu szkoleniowego, obejmującego następujące zakłady pracy i dzielnice partyjne: PZPW Nr 6, PZPB Nr 6, PZPW Nr 1, Osrodek Konfekcyjny Nr 3, PZPW Nr 4, PZPB Nr 5, PMS, jak również dzielnicę Balty, Górna-Prawa i dzielnicę PPS przy Zarządzie Miejskim. Na wszystkie te kursy, rozpoczęte w czerwcu br., uczęszczało 442 towarzyszy — członków PPR i PPS. Świadczenia zakończenia kursów otrzymało 313 towarzyszy.

Kursy pracowały według programów, opracowanych przez wydziały szkoleniowe KCPPR i CKW PPS. Uczestnicy wysłuchali 11 wykładów, obejmujących najważniejsze zagadnienia, szczególnie aktualne w okresie, poprzedzającym zjednoczenie polskiego ruchu robotniczego. Wielką pomoc w pracy kursów stanowiły wydane przez wydziały szkoleniowe broszury — konspekty wykładów. Broszury te umożliwiły wielkiej ilości słuchaczy zaznajomienie się z omawianymi zagadnieniami jeszcze przed wykładem, przygotowanie się do dyskusji i ugruntowanie poznanej materii po wykładach.

Na uroczystości zakończenia kursu uczestnicy mówili w serdecznych słowach o korzyściach, jakie dała im wspólna nauka i wspólne dążenie do podjęcia walki marksistowskiej.

Członkini PPS, tow. Kielbik Lucja, przodu-

jęca robotnicza Państwowych Zakładów Przemysłu Włókienniczego Nr 4 mówiła o tym, że nie po raz pierwszy bierze udział w kursie marksistowskim, że kiedyś, bardzo dawno, w latach 1924-25 też się uczyła, kursy jednak wtedy musiały być tajne. Warunki nauki były jakże cięższe od tych, jakie zapewnia obecnie robotnikom ustrój demokracji ludowej. Toteż czego nie nauczyła się wtedy — uczy się obecnie. Nie przeszkadza jej to, że liczy już teraz 47 lat, że ma już dwóch dorosłych synów, z których zresztą ma nieładną pociechę — starszy syn brał udział w zdobywaniu Berlina, a młodszy obecnie jest elementem szkoły lotniczej.

Towarzyszka Kielbik mówiła o konieczności pogłębiania zdobytej wiedzy drogą pracy samo kształceniowej, drogą aktywnej codziennej pracy partyjnej, a przede wszystkim — przez aktywny udział w pracy nad zjednoczeniem ruchu robotniczego.

Członek PPR, siwowłós tow. Donder z PZPB Nr 6, który również okazał się jednym z najpilniejszych słuchaczy, mówił o wielkiej radości z powodu możliwości zdobywania wiedzy marksistowskiej — tej busoli każdego świadomego robotnika.

Dawniej usiłowano wtłoczyć chaos w głowy robotników — mówił tow. Donder. — Dawniej nie jeden robotnik musiał krzyczeć się jedynie swoim robotniczym instynktem klasowym.

Dziś pod wpływem zdobywanej wiedzy marksistowskiej robi się jasno w naszych głowach. Wiedza ta pomoże nam poszerzyć i utrwalić wywalczoną wolność narodową i społeczną. Zrozumieliśmy na tym kursie, że i od ustroju demokracji ludowej nie możemy oczekiwać życia — sielanki. Trwa walka klasowa i trzeba dalej walczyć z wrogiem klasowym. Do tej walki partię naszą uzbrajać nas należy: dając nam naukę. Bo kto nie opiera się na nauce marksizmu-leninizmu, ten błądzi, a każdy popełniony błąd wyrządza krzywdę klasie robotniczej.

Tow. Donder wezwał absolwentów kursu do dzielenia się ze swoim otoczeniem robotniczym zdobytą wiedzą. „Uzbrojeni w oręż marksizmu-leninizmu osiągniemy jednność klasy robotniczej i zbudujemy w Polsce socjalizm” — zakończył tow. Donder.

Na zakończenie uroczystości wręczono kilku dziesięciu najpilniejszym i najzdolniejszym jego uczestnikom podarki: skromne komplety książek („Manifest Komunistyczny”, Lenin: „Karol Marks”, Stalin: „O materializmie historycznym i dialektycznym”, Erenburg: „Wrócić do USA”, Broniewski: „Trojka i Pieśń” i Fuczik: „Reportaż z pod szubienicy”).

Z pośród wszystkich komisji szkoleniowych, które zajmowały się stroną organizacyjną kursów, największą troskę o kurs i najlepszą organizację wykazała się Komisja Szkoleniowa przy dziale Górnym - Prawej, której przewodniczącym jest tow. Zagoda (PPR), sekretarzem — tow. Słomak (PPS), a aktywnym członkiem — tow. Barczewski (PPS).

To i owo

„Dragonwyck” i kronika sądowa

— Więc jak ci już zaznaczyłem, ta dana facetka najpierw się chowała w klasztorze, a potem wyszła za hrabiego i była bardzo czcigodna, ale tylko tak, na lipe...

— Jakto — na lipe?

— Ano, żeby nie sporutowali, że uskutecznią szopenfeld i puszcza się z jednym czarnym Nino. Klawy chłop! Jak machnął majchrem — mucha nie siadał, odrazu do parku sztywnych.

— O czym wy, chłopcy, mówicie? — przerwałem zdziwiony trzęsącą rozmowę, prowadzoną w tramwaju przez dwóch obywateli z t. zw. mlekiem pod nosem.

— O „Rosannie siedmiu księżyców” — odparł chłodno nieletni narrator, — To taki film.

— Piękny mi film — zauważyłem ironicznie — w sam raz dla was.

— E, nie — zaprotestował chłopak, — My wolimy mniej pitigrilu, a za to więcej fachowej roboty. Tak jak w „Gaśnącym płomieniu”, co, Tadek?

Kolega nazwany Tadek zmarszczył czoło, poczynił po zastanowieniu odrzekł, że faktycznie, mimo tych i owych fuszerek „Gaśnący płomień” jeszcze obleci.

— Szkoda tylko — dodał, — że ten spryciarz Sergiusz Bauer wpadł w łapy policji. Powinien był bardziej uważać, skoro już udało mu się skraść klejnoty.

— Nie martw się — rzekł ponuro drugi młodzian. — I na kobity jest sposób. Trucizna w ciastku albo digitalis do wachania, tak jak w „Dragonwyck”. A propos — zwrócił się do mnie — widział pan „Dragonwyck”?

— Nie, nie widziałem „Dragonwycka”. Natomiast widziałem gazety z doniesieniami o przykrej zbrodni, dokonanej ostatnio przez kilkunastoletnich wyrostków w Łodzi. Wyrostkowie ci mogli śmiało czerpać „natchnienie” z „Rosanny siedmiu księżyców”, z „Gaśnącego płomienia”, „Na progu tajemnicy”, „W cieniu podejrzenia” i tym podobnych, głupich, sensacyjnych bzdur filmowych produkcji amerykańskiej i angielskiej. Klimat wyżej wymienionych filmów bardzo sprzyja zbrodni. Co winno sobie wziąć nie tylko „do kasy” ale i do „serca” — szanowne przedsiębiorstwo „F. P.” przy układaniu repertuaru kinowego. E. Tam.

Towary lepsze i dostępnejsze dla odbiorców

Osiągnięcia i plany Centrali Tekstylnej

Na konferencji prasowej dla przedstawicieli prasy stołecznych i łódzkich naczelny dyrektor Centrali Tekstylnej tow. Strocza poinformował zebranych o szeregu nowych problemów, które w najbliższym czasie realizować zamierza Centrala Tekstylna.

Wybieramy z nich najważniejsze. W dotychczasowej praktyce stwierdzono, że żądania konsumenta nie były brane dostatecznie pod uwagę. By braki te wyrównać, Centrala Tekstylna nawiązała ściślejszą współpracę z przemysłem w celu utrzymania produkcji towarów jakościowo nieodpowiednich, nie znajdujących odbiorców.

NARESZCIE ZERWANO Z WIĄZANIEM ASORTYMENTOWYM

Podniesienie jakości towarów pozwala z kolei na likwidację stosowanego dotychczas systemu polegającego na tym, że Centrala Tekstylna nabywała artykułów łatwych do zbycia od innych, mniej poszukiwanych.

Od 1-go sierpnia wchodzi w życie nowy system, dzięki któremu odbiorca pragnący kupić np. wyroby bawełniane, nie będzie zmuszony do zakupu artykułów dzianych czy wełnianych. Nowy ten system łącznie z całkowitym pokryciem rynku wewnętrznego będzie miał duży wpływ na normalizację stosunków gospodarki włókienniczej.

CENTRALA TEKSTYLNĄ DOSTARCZY TOWARÓW DO WŁASCIWYCH REJONÓW

Obok Centrali Tekstylnej istniały inne instytucje zajmujące się rozprowadzaniem towarów. Dotychczasowy system ten prowadził do „podrózowania” towarów po Polsce pociągając za sobą wzrost kosztów transportu, hamując i opóźniając ich dojście do właściwego konsumenta. Jak poinformował zebranych na konferencji prasowej dyrektor Strocza — Centrala Tekstylna zerwie obecnie z dawnym systemem biorąc na siebie obowiązek rozprowadzenia własnym aparatem i własnymi środkami towaru do miejsca jego przeznaczenia. Przez aparat Centrali Tekstylnej przepływać będzie cała produkcja przemysłu włókienniczego, co w końcowym efekcie winno przynieść odbiorcy tę wygodę, że zamiast szukać towaru po całej Polsce nabyć go będzie mógł w miejscu najbliższym.

FUZJA ZE „SPOŁEM”

Wobec zmian powyżej nakreślonych stało się zbyteczne a nawet nieporządane istnienie drugiego obok Centrali Tekstylnej pionu handlu hurtowego jako reprezentował „Społem”. Dlatego też nastąpiła fuzja obu tych instytucji, która wpłynie dodatnio na zaopatrzenie rynku, przyspieszy obrót towarami, i pozwoli na dokładniejsze ustalenie potrzeb konsumentów.

URBANIZOWANIE APARATU HURTOWEGO — ZAGADNIENIEM PALACYM

Ostatnim etapem usprawnienia handlu włókienniczego będzie według słów dyrektora tow.

Strocza stworzenie branżowego aparatu hurtowego.

Zamiast działających więc obecnie wielobranżowych hurtowni Centrala Tekstylna zobowiązała się zorganizować hurtownię jednobranżową, co powinno zwiększyć zasięg ich działania.

co najmniej w dwójnasób. Jest rzeczą zrozumiałą, że stworzenie osobnych hurtowni, wełnianych, bawełnianych i konfekecyjnych nie będzie również znaczący wpływ na pogłębienie wiedzy fachowej i powiększenie tak potrzebnych nam kadr specjalistów branżowych.

Jak PKS wypełnia swe obowiązki

Obywatelu Redaktorze!

Wiadomo powszechnie, że Państwowa Komunikacja Samochodowa służy w całej Polsce do przenoszenia się z miejsca na miejsce głównie tam, gdzie nie ma linii kolejowych.

Tymczasem w dniu 24 lipca br. w sobotę o godzinie 15 na przystanku PKS w Zgierz przy Ratuszu byłem świadkiem zdarzenia, które dowodzi że PKS nie sobie nie robi z pasażerów. — Pozwól sobie przystosować do tego faktu znane przysłowie „nos dla tabakiery — a nie tabakiera do nosa”.

Na przystanku sprawdziłem rozkład jazdy i okazało się, że najbliższy samochód PKS będzie w Zgierz o godzinie 16.20. Samochodem tym chciałem się udać do wsi Białej — 8 km od Zgierza. Tymczasem przejechały 4 samochody PKS i ani jeden z nich nie zatrzymał się na przystanku, na

którym oczekiwało oprócz mnie jeszcze kilka osób. Wreszcie zniercierpliwiony długim oczekiwaniami wskoczyłem na stopień autobusu w biegu, usiłując dostać się do wnętrza. Widziałem dokładnie, że w samochodzie było jeszcze 5 wolnych miejsc. Auto zatrzymało się i szofer przy pomocy konduktora wyprosił mnie z samochodu. Nr auta brzmiał: T 25323. Następne auto, którego numer był 25030, mimo wolnych miejsc również nie chciało mnieabrać.

Zapytuje, dlaczego obsługa aut PKS w ten sposób traktuje pasażerów i proszę, aby dyrekcja PKS wyciągnęła z tego faktu odpowiednie konsekwencje.

Stały czytelnik

Tadeusz Ratajczyk.

Od Redakcji: Oczekujemy w tej sprawie wyjaśnienia ze strony Dyrekcji Łódzkiego Oddziału PKS.

Upały zwiększyły niebezpieczeństwo pożarów

Nakaz ostrożności i czujności

Ostatnia fala upałów, tak przyjemna dla czasowiczów i pożyteczna dla rolnictwa, kryje w sobie również poważne niebezpieczeństwa.

Wzrost temperatury w znacznym stopniu zwiększył groźbę pożarów i to przede wszystkim w przemyśle.

Istnieją wprawdzie przepisy przeciwpożarowe, ale nie wszyscy się do nich stosują. Często są jeszcze wypadki, że robotnicy w czasie pra-

cy palą ukradkiem papierosa, a jeszcze częściej że po zakończeniu pracy niektórzy robotnicy wychodząc z pomieszczenia fabrycznego zapalają papierosa jeszcze na sali.

Trzeba pamiętać, że ostatnie upały przyczyniły się do wysuszenia odpadków i pyłu obficie znajdujących się na salach fabrycznych i że najmniejsza nieostrożność, niedopalek lub iskra spowodować może nieobliczalną szkodę

materiałną, pozbawienie ludzi pracy, a nawet ofiary w ludziach. I dlatego sprawą bezpieczeństwa przeciwpożarowego w fabrykach winien zająć się ogół robotników, a przede wszystkim świadomi robotnicy, zgromadzeni w organizacjach politycznych, w Lidze Kobiet i w innych organizacjach społecznych, oraz Rady Zakładowe. Jednostki łamiące regulamin przeciwpożarowy, powinny być w sposób zdecydowany przywoływane do porządku, a jeśli zajdzie tego potrzeba, przykładnie karać.

Przy sposobności warto podkreślić, że również dyrekcje wielu fabryk nie stosują się do tych przepisów. Strzechy często są zawalone rupieciami, a w magazynach pełno kurzu bawełnianego i odpadków, których nikt nie odbiera. Magazyny te są faktycznie zbiornikami materiałów łatwopalnych.

Sprawa bezwzględnie oczyszczenia strychów oraz zabezpieczenia magazynów i budynków fabrycznych przeciwko niebezpieczeństwu ognia to bardzo ważne zagadnienie, które musi być natychmiast rozwiązane przez administrację fabryczną i Rady Zakładowe. Względem te sprawy powinny mieć również czynnik nadzoru: dyrekcje branżowe itp.

Nie należy też zapominać o utrzymywaniu w stanie stałej gotowości sprzętu przeciwpożarowego: węży, hydrantów, gaśnic itp.

Osoby, którym poruczone sprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego muszą pamiętać, że w wypadku pożaru one przede wszystkim ponoszą odpowiedzialność za skutki lekkomyślności czy niedbalstwa.

Łódź potrzebuje 70 tys. litrów mleka dziennie

Wysiłki Okręg. Spółdzielni Mleczarskiej

Zapotrzebowanie Łodzi na mleko wynosi 70 tysięcy litrów, z tego 45 tysięcy litrów pokrywa Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska.

By polepszyć warunki sanitarne, od 2 sierpnia będzie wypuszczone na rynek mleko butelkowane. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska zajmuje się zbieraniem i rozprawadaniem mleka. Rozporządza ona 28 punktami — zlewniami, gdzie zrzeszonych jest 4 tysiące dostawców. Największą bolączką jest brak punktów rozprzedaży na mieście. W 95 procentach zajmują się tym sklepy PSS, które będą otwierane o godz. 6 rano, by w miarę możliwości mleko było jak najświeższe. Największą trudnością sprawą niedziela, gdy sklepy łódzkie są zamknięte i mleko trzeba przerabiać i konserwować. Wkrótce wypuszczone zostanie na rynek 10 procentowa śmietanka pasteryzowana tzw. kawowa oraz wzmacniający i orzeźwiający kefir, którego cena będzie równa się cenie lemoniady.

Pierwszy drapacz chmur w Łodzi

Projekty wzniesienia szeregu monumentalnych gmachów

Pisaliśmy już o pierwszym drapaczu chmur, jaki ma powstać w naszym mieście.

Obecnie uczyniony już został pierwszy krok ku realizowaniu tego przedsięwzięcia. 25 lipca mianowicie Sąd Konkursowy wybrał pracę, według planów której powstanie przyszła siedziba Centrali Tekstylnej.

Będzie to gmach — wieżowiec 12 piętro- wy, o kubaturze 60 tys. metrów sześciennych z dwoma korytarzami czteropiętrowymi.

W nowym reprezentacyjnym gmachu, który stanie na rogu Sienkiewicza i Narutowicza, mieścić się będą wszystkie agendy

i biura Centrali Tekstylnej. Ogólna suma kosztów pochłonie ponad 300 milionów złotych, termin zaś rozpoczęcia prac przewiduje się najdalej na październik br. zakończenie na rok 1950. Bliższe plany budowlane Centrali Tekstylnej przewidują wzniesienie gmachu olbrzymiej składowej eksportowej, która mieścić się będzie na ulicy Fabrycznej o objętości 111.000 metrów sześciennych, wybudowanej według najnowocześniejszych wymogów techniki.

Jeszcze w tym roku przy ul. Kilińskiego, róg Senatorskiej, staną nowoczesne garaże obliczone na 100 samochodów, w 49 roku Centrala Tekstylna rozpocznie budowę wielkich hurtowni włókienniczych. (S.)

Obowiązek administratorów

Istnieje pewna liczba osób, wykonywujących różne zawody, które nie są zgłoszone w urzędach skarbowych i tym samym nie płacą podatków, narażając skarb państwa na duże straty. Aby temu zapobiec zgodnie z ustawą z dnia 2 czerwca o obywatelskich komisjach podatkowych i lustratorach społecznych, właściciele (administratorzy) budynków w miastach oraz zarządy gmin wiejskich obowiązane są zawiadamiać właściwe terytorialne urzędy skarbowe o konkretnych faktach wykonywania świadczeń, będących przedmiotem podatku obrotowego.

Obowiązkowi meldowania podlegają nastę-

pujące zatrudnienia: wykonywanie handlu towarowego, działalność o charakterze przemysłowym lub rzemieślniczym, udzielanie opożyczek towarowego kredytu, pośrednictwo, świadczenie usług wykonywanych przez wolne zawody, jak adwokaci, lekarze, pielęgniarki, kosmetyczki itp.

Obowiązek zawiadomienia nie istnieje, gdy fakt wykonywania działalności przez najemcę lokalu lub mieszkańca gminy wynika z wykazów, składanych przez lokatora głównego corocznie.

Nie wypełnienie obowiązku zawiadomienia podlega karze pieniężnej porządkowo do 30 tys. złotych.

NIĘDUDA KRADEŻ
Za kradzież 12.500 złotych w hotelu „Savoy” zatrzymano Wandę Kucharczyk, bez stałego miejsca zamieszkania.

Wydział Śledczy w Łodzi prowadzi dochodzenie przeciwko dwóm sprawcom kradzieży materiału ubraniowego, skradzionego dn. 11.7 br. około godz. 14-iej na dworcu Łódź-Kaliszka nieznanemu pasażerowi. Pokrzywdzona osoba może zgłosić się po odbiór do Wydziału Śledczego Komendy MO, mieszczącego się przy ul. Jazana 21, pokój 171.

TRAGICZNY SKOK
Na Rzgowskiej przy posesji Nr 73 wydarzył się następujący wypadek: do tramwaju linii 4 — 3 na tylny pomost w wagonie silnikowym usiłował wskoczyć Witek Mieczysław, lat 30, zamieszkały w Łodzi, Szara 16. Skok był tak nieszczeniwy, że Witek dostał się pod pierwszą przyczepkę donajęca bardzo ciężkich uszkodzeń ciała. Przewieziono go do szpitala św. Jany w Łodzi. Lekarz szpitalny stwierdził, że po- szkodowany był w stanie nieurazowy.

TABLICA zwycięzców

W PZPB Nr 1 w tkalni na 12 krosnach wyróżnił się Józef Seweryniak (121.9 proc.), Maria Pyziak (116.3 proc.) i Maria Switon (115.4 proc.). Jan Sitnik osiągnął 115 proc. Na „szóstkach” pierwsze miejsce zajął Stefan Palczyński (139.6 proc.) Florentyna Wierszeń uzyskała 136.5 proc., Helena Bogus 134.1 proc., Anna Ramus 133.6 proc., Irena Nowak 111.5 proc. Na „czwórkach” wyróżniła się Józefa Jóźwiak (163.6 proc.). W przedzalni wysunęła się na czoło Bronisława Switon (168.7 proc.). Drugie miejsce zajął Józef Wachecki (160.3 proc.). Ksawera Klimczak osiągnęła 159.3 proc.

W PZPB Nr 2 w przedzalni (6 stron) uzyskała Janina Mucha 131 proc., a Maria Stelmaszczuk 130 proc. Regina Kostrzewa (4 strony) osiągnęła 143.7 proc. Genowefa Pawlak 131 proc., Stanisława Włodawska 130 proc., a Kazimiera Sygulska 152.9 proc. W tkalni na „szóstkach” pierwsze miejsce zajął Bronisław Ciula (160.1 proc.). Maria Skablak uzyskała 158.5 proc., a Irena Drzewiecka 155.6 proc. Na „czwórkach” odznaczył się Kazimierz Baraniecki (152.1 proc.). W PZPB Nr 3 w tkalni (4 krosna) osiągnęła Genowefa Zwolińska 187 proc., a Jadwiga Lubiatowska 168 proc. We współzawodnictwie zespołowym wyróżniły się zespoły majstrów Sobczyńskiego (157 proc.), Banaszczyka (125 proc.), Marcinkowskiego (117 proc.), Niedbały (115.8 proc.) i Zalas (115.1 proc.). Tkalnia „A” (115.8 proc.), wyprzedziła tkalnię „B” (101.3 proc.).

W PZPB Nr 4 w przedzalni odznaczyli się Stanisław Zabielowicz (163.6 proc.), Józefa Siećko (163.2 proc.) i Maria Sobczak (159.5 proc.).

W PZPB Nr 6 w tkalni na „szóstkach” wyróżnił się Józefa Glogowska (163.1

proc.) i Janina Szczepaniak (162.6 proc.). Emilia Janiszewska uzyskała 172.1 proc., a Stanisława Banasiak 163.5 proc. W przedzalni (750 wrzec.) odznaczyły się Teresa Białkowska (143.9 proc.) i Janina Zlenkowska (142 proc.).

W PZPB Nr 7 w przedzalni (780 wrzec.) Kornelia Nowak uzyskała 163.7 proc., a Helena Wiltczak 150.4 proc. W tkalni na „czwórkach” wyróżniły się Bronisława Gebowska (166.9 proc.) i Antonina Beška (165.2 proc.).

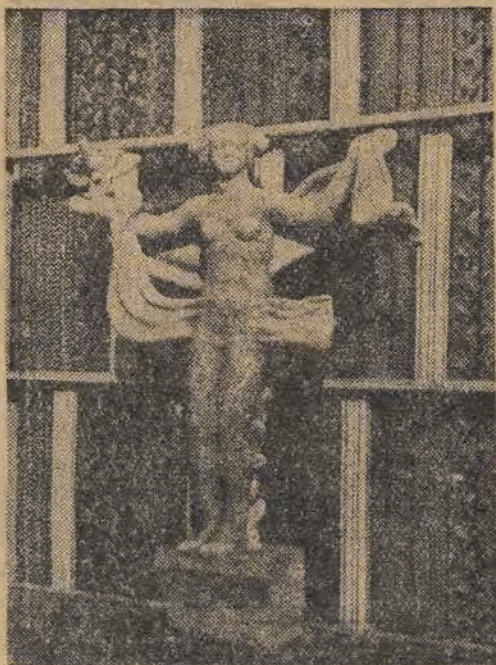
W PZPB Nr 8 w przedzalni (920 wrzec.) osiągnęła Aniela Majewska 163 proc., a Helena Wiśniewska 158 proc. W tkalni na „szóstkach” odznaczyły się Helena Lewandowska (190 proc.) i Bolesława Stolenwerk (175 proc.).

W PZPB Nr 9 w tkalni na „szóstkach” pierwsze miejsca zajęli Stanisław Kubik (162.3 proc.) i Józef Zakrzewski (160.5 proc.). Feliksa Pakulska osiągnęła 158.7 proc., Leokadia Jodłowska 155 proc., a Sabina Kowalska 153.6 proc. W przedzalni wyróżniły się Władysław Maciejak (944 wrzec.) — 144.9 proc.) i Janina Pietrzak (750 wrzec. — 151.8 proc.).

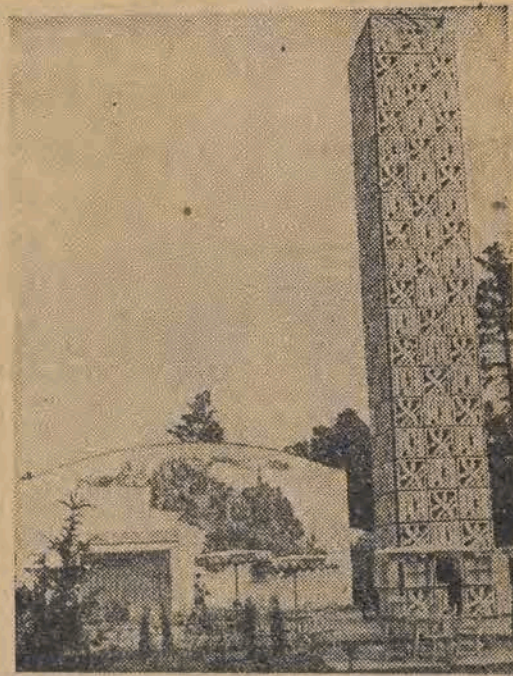
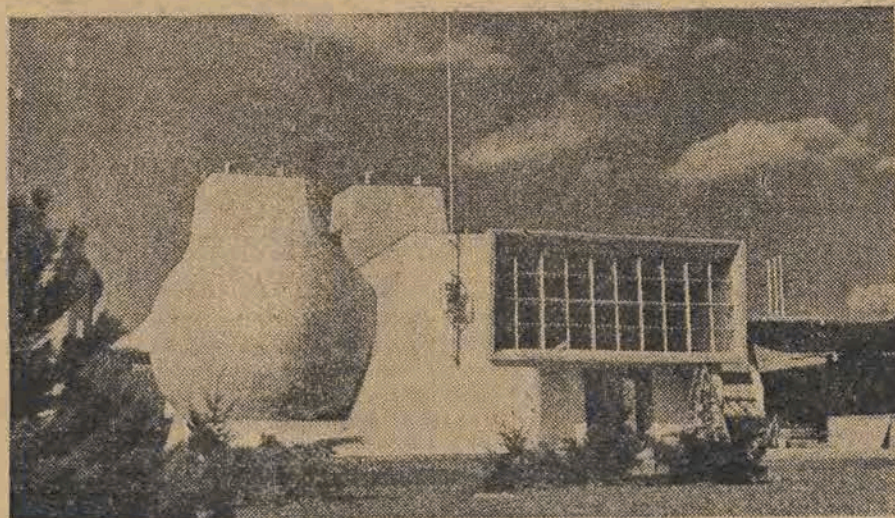
W PZPB Nr 14 w tkalni odznaczyła się Stanisława Krawczyk (6 krosien — 141 proc.). W przedzalni Leokadia Strumillo (750 wrzec.) osiągnęła 143.2 proc.

W PZPB Nr 16 w przedzalni wyróżniły się Zofia Doryń (960 wrzec. — 152.5 proc.), Helena Kaczmarek (704 wrzec.) osiągnęła 167.5 proc., Zofia Kisiel 172.6 proc.

W PZPB Nr 22 w przedzalni (888 wrzec.) odznaczyły się Helena Wlazło i Maria Partyka (po 172.4 proc.). Marta Naglecka i Franciszka Majda (866 wrzec.) osiągnęły po 169.7 proc.

TYDZIEŃ W ILUSTRACJI

WYSTAWA ZIEM ODZYSKANYCH WE WROCŁAWIU ściaga z każdym dniem co raz to więcej osób zwiedzających. Nie tylko „krajowców” (tych się przewinęło dotąd przez Wystawę więcej niż 100.000) ale i gości zagranicznych. Prezes Związku Prasy Zagranicznej, Joel Camig, który niedawno bawił we Wrocławiu, nie szczędził wyrazów uznania, jeśli chodzi o opracowanie artystyczne i graficzne W.Z.O., opracowania nie, odzwierciedlające doskonale wysiłki Polski na Ziemiach Odzyskanych. Nie innego zresztą zdania jest każdy ze zwiedzających. (Na zdjęciach — od lewej: pawilon Centrali Tekstylnej, w środku — „gmach” Centrali Chemicznej — z prawej — „obelisk” i budynek Centrali Handlowej).

George Bidault, francuski minister spraw zagranicznych „ZBYT DAŁ SIĘ UNIEŚĆ KONCEPCJI ZAGROŻENIA ZE STRONY NIEMCÓW”, wobec czego — mimo, iż oddawał U.S.A. nielada usługi — musiał ustąpić i tak jeszcze popularniejszemu R. Schumanowi.

Znany przedstawiciel „trzeciej siłowości” (do de Gaulle’a i Marshall’a), L. Blum wszedł w skład rządu „GRABARZY FRANKI” p. J. „André Marie i Spółka”.

Wдова po założycielu republiki chińskiej, Sun-Yat-Sen, powtórza: „Chiny to Hiszpania, tylko o wiele większa” — Nie, Chiny to ogromna „Grecja, w której zwycięskim „Markosem” jest MAO-TSE-TUNG, wódz chińskich sił ludowych.

Prez. U.S.A. Truman — po niefortunnej podróży wyborczej na koszt państwa — próbuje obecnie propagandowych tricków wyborczych na koszt Kongresu. Mówią jednak, że teraz „orędzia” i „apele” pomagają mu jak umarłemu kadzidło.

Polityka szantażu dopracowywania nie popłaca. Najnowszym tego przykładem jest buńczuczny wielkorządca amerykański w Niemczech, gen. Clay, który miał „torować drogę sił”, „nie opuszczać Berlina, chyba, że na noszach” i t.d. Obecnie p. Clay się rozkleił i zapowiada, że ISTNIEJĄ DOBRE HOROSKOPY NA ROZWIĄZANIE KRYZYSU BERLINSKIEGO W DRODZE POKOJOWEJ.

Misja „POMOCY AMERYKAŃSKIEJ” w Grecji ze słynnym Pattersonem (pierwszy w I rządzie) i D. P. Griswoldem (ostatni w I rządzie) — na czele. Dziełem misji była ostatnia wielka ofensywa wojsk ateńskich. Ofensywa ta całkiem się nie powiodła.

Gen. Eisenhower jest w dobrym humorze, gdyż zrezygnował z walki o fotel prezydenta U.S.A. Milsze mu są głosy studentów uniwersytetu w Columbia, którego jest rektorem, niż głosy wyborcze.

Pod rozmaitymi pretekstami „chrześcijańsko - demokratyczny” rząd de Gasperi’ego dokonuje aresztowań wśród robotników włoskich. Są to represje za udział w strajku protestacyjnym po zbrodnym zamachu na Togliatti’ego.

Te oto działa amerykańskie wpadły w ręce wojsk bohaterskiego Markosa.

LITERATURA i życie

Puszkina Aleksander Siergiejewicz (1799 — 1837). Największy poeta Rosji. Urodzony 26 maja 1799 r. (wg. st. stylu) w Moskwie, pochodził ze zubożałej rodziny arystokratycznej. Matka poety była wnuczką słynnego wychowanka Piotra I, księcia abasyńskiego Abrama Hannibala, generała artylerii. W 1811 roku oddany zostaje do Liceum w Carskim Siole. W czasie pobytu w tej szkole w 1815 roku talent młodego poety spotkał się z uznaniem Dierżawina.

W 1817 r. Puszkina — po wyjściu z Liceum — bierze żywy udział w życiu towarzyskim stolicy. W 1820 roku wydaje poemat romantyczny „Rusłana i Ludmilla”. Za rewolucyjną odę „Wolność” o małe nie dostaje się na Sybir; zesłany na południe Rosji, zostaje otoczony „opieką” władz, które w końcu wyznaczają mu jako miejsce zamieszkania Michajłowskoje, rodzinny majątek Puszkiniów. W Michajłowskim pracuje Puszkina nad tragedią „Borys Godunow” i kontynuuje pracę nad poematem „Eugeniusz Onegin”.

Krwawe stłumienie spisku dekabrystów (grudzień 1825 r.) wśród których Puszkina miał wielu przyjaciół, wstrząsnęło poetą. Dowodem „Pismo na Sybir”. Władze carskie stały nieufnie patrząc na Puszkina, roztrzęsły jeszcze ściślejszy nadzór nad jego życiem i działalnością twórczą; doszło do tego, że car Mikołaj zaoferował się mu na doradcę, co oznaczało w praktyce ostrą cenzurę.

W latach następnych, w Moskwie i Petersburgu Puszkina pracuje nad „Oneginem” i pisze poemat o Mazepie pt. „Poltawa”. Wpływ na krag intryg dworskich, w pustce salonów, wśród błękitu życia artystów, okraczając urząd niecierpliwie ówczesnej Moskwy, zakochany w tym świecie i równocześnie gardzący nim, poeta nie zdoła nigdy zrzucić z siebie więzów, które pętały jego twórczość. Piękna, lecz samolubna i żądna blasku światowego Natalia Gonczarowa, ukochana żona poety, stała się pośrednią przyczyną jego tragicznej śmierci. W obronie „dobrego imienia” żony ginie w pojedynku z ręki zakochanego w Natalii gwardzisty carskiego, francuza Georges'a D'Anthès (20 stycznia 1837 roku).

J. P.

Aleksander Puszkina

Z ODY „WOLNOŚĆ”

Uchodź, sprzed oczu mych się skryj,
Gnuśnej Ceteri panie piękna!
Gdzieś ty, przed którą władca drży,
Muzo wolności nieulekła?
Przyjdź, z czoła zerwij wieniec mój
I strząskaj ilrę zniechęcającą!
Pragnę wolności śpiewać chwałę,
Z królewską zbrodnią stoczyć bój.

Wietrznego losu ławorych,
Tyrani świata, drżycie dziś!
A wy, odważną pieśnią myśl,
Powstańcie nędzni niewolnicy.

Gdzie spojrzeć, pełno strasznych spraw —
Kajdany wszędzie, wszędzie bice,
I lzy niemocy niewolniczej,
I zgubna hańba carskich praw.

Inesilla! I am here.
Barry Cornwall.

Jam tu, Inezyllo,
Pod oknem twym stoję,

Aleksander Puszkina

Z „Historii wsi Goriuchino”

Czasy bajeczne — Wójt Trifon

Ilustrował Karol Baraniecki

Początki Goriuchina i jego pierwotna ludność okryte są mrokiem niewiedzy. Nieznane podania głoszą, że niegdyś Goriuchino było bogatą i obszerną wsią, że wszyscy jego mieszkańcy byli zamożni, że czynsz zbierano raz do roku i odsyłano nie wiadomo dokąd na kilku wozach. W tych czasach wszystko kupowano tanio, a sprzedawano drogo. Rządów nie było, ekonomów nikogo nie krzywdziło, krajowcy pracowali niewiele, a żyli w dostatku i pastuchowie w butach paśli stada. Nie powinniśmy dać się zwodzić owemu czarującemu obrazowi. Myśl o złotym wieku wspólna jest wszystkim narodom i dowodzi jedynie, że ludzie nigdy nie są zadowoleni z tego co mają i, dzięki doświadczeniu, niewiele posiadając nadziei na przyszłość, przyozdabiają niepowrotną przeszłość wszystkimi barwami swej wyobraźni. Wiarogodne jedynie wydają się rzeczy następujące:

Wies Goriuchino od najdawniejszych czasów należała do znakomitego rodu Biełkinów. Jednakże przodkowie moi, posiadając wiele innych majątków, nie zwracali uwagi na ten odległy kraj. Goriuchino płaciło niewielką daninę i pozostawało pod rządami wójtów, obieranych przez lud na wiecu zwanym tloka.

Jednakże z biegiem czasu rodowe posiadłości Biełkinów rozdrobniły się i zaczęły się chylić do upadku. Zubożał wnukowie bogatego dziadka nie umieli odwyknać się od swych wielkopańskich nawyków — i zażądali dawnych pełnych dochodów od dziesięciokrotnie zmniejszonego majątku. Groźne zalecenia następowały jedno po drugim. Wójt czytał je na wiecu, soltysi przemawiali, lud się burzył — a dziecięce, zamiast podwójnego czynszu, otrzymywali chytne wykrety i pokorne skargi pisane na zatłuszczonym papierze i pieczętowane grozmem.

Czarna chmura wisiła nad Goriuchinem, a nikt nawet o niej nie pomyślał. W ostatnim roku panowania Trifona, ostatniego wójty wybranego przez lud, w sam dzień święta cerkiewnego, gdy cały lud ciżbą otaczał gmach rozrywkowy (w gwarze ludowej zwanej karczma) lub też włóczył się po ulicach objawiając się wójt i głośno wyśpiewując pieśń Archipia Łysego, wjechała do wsi pleciona, kryta bryka, zaprzęgnięta w parę nawpół żywych szkap; na koźle siedział obdarty Żyd — a z bryki wysunęła się okryta czapką głowa i zdawała się z ciekawością patrzeć na weselący

się lud. Obywatele Goriuchina powitali brykę śmiechem i grubiańskimi dowcipami. (Nb. zwinawszy w trąbkę polę odzienia szaleńcy naigrawali się z żydowskiego woźnicy i wykrzykiwali ze śmiechem: „Żydzie, Żydzie, zjedz świątne ucho!”) (Kronika diaczka goriuchinowskiego).

Lecz jakże się zdumieł, gdy bryczka zatrzymała się pośród wsi i gdy przyjezdny, wyskoczywszy z niej, rozkazującym głosem zaczął wzywać wójtę Trifona. Dygnitarz ów przebywał w gmachu rozrywkowym, skąd go dwóch znaczniejszych mieszkańców wsi z szacunkiem wyprowadzili pod rękę. — Nieznajomy spojrzawszy nań groźnie, podał mu list i nakazał, by go natychmiast przeczytał. Goriuchinowski wójtowie mieli zwyczaj nigdy nie czytać oświadczeń. Wójt był niepiśmienny. Posłano go po pisarza ziemskiego Awdieja. Znalaziono go w pobliżu, gdy spał w zanku pod płotem — i przyprowadzono po przebudzeniu do nieznajomego. Lecz czy to z powodu nagłego przestraszenia, czy też z gorzkiego przecucia, listy listu napisanego wyraźnym piśmem wydały mu się jak za mgłą — i nie był w stanie w nich się rozeznąć. — Nieznajomy z okropnymi przekleństwami, odesławszy spać wójtę Trifona i pisarza Awdieja, odłożył czytanie listu do dnia następnego i udał się do gminy, dokąd Żyd poniosł za nim jego walizkę.

Goriuchinowcy nlemy z dumieniem patrzyli na owo niezwykle wydarzenie; lecz wkrótce zapomnieli o bryczce, Żydzie i nieznajomym. Dzień skończył się hałaśliwie i wesoło — i Goriuchino zasnęło nie przewidując tego, co je oczekiwało.

Ze wschodem porannego słońca mieszkańców obudziło stukanie w okna i wywołanie na łąkę. Obywatele schodzili się kolejno na podwórce gminy, które służyło za plac wiecowy. Oczy mieli mętne i poczerwieniałe, twarze opuchnięte; ziewając i drapiąc się po głowach patrzyli na człowieka w czapce, w starym niebieskim surducie, jak stał dumnie na ganku gminy — i starali się przypomnieć sobie jego rysy, które kiedyś już widzieli. Wójt i pisarz prowentowy Awdiej stali obok niego bez czapki, z miną pełną usłużności i głębokiego smutku. — „Czy są wszyscy?” — zapytał nieznajomy. „Czy wszyscy jesteście?” — powtórzył wójt. „Wszyscy” — odpowiedzieli obywatele. Wówczas wójt oznajmił, że dziedzic przysłał uniwersał i rozkazał pisarzowi, aby go przeczytał głośno wobec całego ludu. Awdiej wystąpił naprzód i grzmiącym głosem przeczytał rzecz następującą: (Nb. „Groźny on uniwersał” spisał się był u wójty Trifona, onże przechowywał go w szafce z obrazkami świętych wraz z innymi pamiątkami swego panowania nad Goriuchinem). Nie zdołałem sam odnaleźć tego interesującego pisma).

Trifonie Iwanow!

Doręczyłem niniejszego listu, mój pełnomocnik, jedzie do mojej majątkowości, wsi Goriuchino celem sprawowania nad nią rządów. Natychmiast po jego przybyciu należy zwołać chłopów i oznajmić im moją pańską wolę, a mianowicie: rozkazów mego plenipotenta mają chłopci słuchać jak moich własnych. Wszystko, czego zażąda, spełniać bez szemrania, gdyż w przeciwnym wypadku ma ów postępować z nimi z całą surowością. Do powyższego zmusiło mnie ich niegodziwe nieposłuszeństwo, a także twoje, Trifonie Iwanow, łotrowskie folgowanie.

Podpisano N. N.

Wówczas ** rozkraczawszy nogi na podobieństwo litery X i wzięwszy się pod boki wygłosił następującą krótką i wyrazistą mowę:

Aleksander Puszkina

Pieśń z „Uczty podczas dżumu”

(Przełożył Seweryn Pollak)

Kiedy potężna, groźna zima
Jak dzielny wódz pod wiatrą trzyma
I wiedzie na nas swe zamieci,
Kosmate łulce burz śniegowych —
Kominki tłuszcza jej naprzeciw
I żar się pieni uczy zimowych.
Królowa Dżuma teraz sama,
Bez armii zdąży, by nas złamać
Zdobyczą szczytując się bogatą,
I w okno dnem i nocą stuka
Do nas mogilną swą łopatą...
Co czynić? Gdzie pomocy szukać?
Tak jak przed zimy swawolami,
Zamknijmy się przed Dżumą samil
Zapalmy światła, w pełnej czarze
Wesoło grajmy swe rozumy
I w uczt i bałw szumnym gwarze
Rozstawmy panowanie Dżumy.

„Uważajcie więc i nie bądźcie przy mnie zadowolonymi — wlem, że jesteście rozpuszczeni jak dziadowskie bice, ale ja potrafię wybić wam z głowy głupstwo lepsze, niż wczorajsze pijaństwo”. Pijaństwo wywierało już ze wszystkich głów. Goriuchinowcy, jak rażeni gromem, spuścili nosy na kwintę i z lękiem w sercach rozeszli się do domów.

RZĄDY PLENIPOTENTA

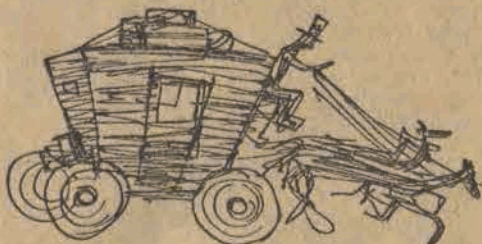
** ujął ster rządów i przystąpił do wprowadzenia w czyn swego systemu politycznego; system ów zasługuje na szczegółowe rozpatrzenie.

Zasadniczą jego podstawą był następujący punkt: im chłop jest bogatszy, tym bardziej rozpuszczony — im biedniejszy, tym cichszy. Wskutek tego ** dbał o spokój w majątku jak o największą chlopską cnotę. Zażądał opisu majątkowości chlopskiej, podzielił ich na bogatych i biednych. 1) Zaległości w czynszu zostały rozłożone na najbardziej majątkowych chłopów i ściągane z nich w sposób możliwie najbardziej bezwzględny. — 2) Co ubożsi i co leniwiś hultaje zostali natychmiast przeniesieni na pańskie — jeśli zaś, wedle jego obliczenia, praca ich okazywała się niedosć wydajna, oddawał ich za parobków innym chłopom, za co tamci płacili mu dobrowolną daninę, oddawani zaś w poddaństwo mieli pełne prawo wykupić się placąc ponad zaległości podwójny roczny czynsz. Wszelkie powinności gromadzkie spadały na majątkowych chłopów. Świętem dla chłwiego rządy było oddawanie w rekruty, ponieważ wszyscy bogaci chłopcy wykupywali się od tego kolejno, póki wreszcie wybór nie padał na łajdaka lub na zrujnowanego.

Zgromadzenia ludowe zostały zniesione. Czynsz ** zbierał po trochu, przez cały okrągły rok. Prócz tego wprowadził on daniny nadzwyczajne. Chłopi, jak się zdaje, płacili nawet niewiele więcej niż poprzednio, lecz w żaden sposób nie mogli ani zapracować, ani też uciąć dość pieniędzy. W ciągu trzech lat Goriuchino zostało zrujnowane całkowicie.

Goriuchino posmutniało, rynek opustoszał, pieśni Archipia Łysego zamilkły. Polowa chłopów pracowała na pańskim, druga polowa pracowała jako parobcy; dzieci poszły na żobry — i dzień święta cerkiewnego stał się, wedle wyrażenia kronikarza, nie dnem radości i wesela, lecz rocznicą smutku i gorzkiego wspominków.

(1830 — 1831)

1) „Historia wsi Goriuchino”, napisana w 1830 roku, jest pierwszą w literaturze rosyjskiej satyrą, ostrzem swym zwróconą przeciwko systemowi pańszczyźnianemu.

2) Zakul przeklepywał rządcą Antoniego Timofiejewa z Zelaza. Stary Timofiejew wykupił syna za sto rubli. Wtedy rządcą zakupił Pietruszkę Jeremiejewą, jego ojciec wykupił za 68 rubli, i chciał przeklepnąć zakuc Lechę Tarasowa, ale tamtem uciekł do lasu — i rządcą wielce się tym smucił i srożył się na cały głos — a odwieziono do miasta i oddano w rekruty pijanice Wańkę.

(Przełożył: Seweryn Pollak)

Przełożył
SEWERYN POLLAK

Pożyczka

amerykańska

Prosi sąsiadka ciotkę Eulalię:
„Droga kobieto, pożyczcie balie!”
„Dobrze!” — odparła ciotunia miła,
Ale swej balii nie pożyczyla.
Kłnie ją sąsiadka: „Nie dałaś balii!
Z ciebie, Eulalia, kawał kanalii!”
Na to Eulalia odparła płynnie:
„Co Ameryce — wolno też i mnie!”
Raz mi obiecał kolegą być,
Że mi sto złotych jutro pożyczę,
Lecz nie pożyczył. Kłamię go bardzo:
„Kto łamie słowo, tym ludzie gardzę!”
Ja mu: „Kto daje i kto odbiera,
Ten... i tak dalej i etcetera...”
On mi na ucho szepnął intymnie:
„Co Ameryce — wolno też i mnie!”
Tak nieuczciwość po kraju hula,
Bo zarazila druga półkula
Mego kolegi, ciotkę Eulalię
I rozmaite inne kanalie.
A kiedy powiesz: „To nieuczciwie!”
Zaraz usłyszysz słowa straszliwe,
Bramiście jak refren w oszustów hym-
nie:
„Co Ameryce — wolno też i mnie!”

Francuski rząd André Marie toruje drogę
de Gaulle'owi. (Z prasy).

MIAŁA BABA KOGUTA

W sprawie pieczętki

Dom, w którym mieszkam, ob. Redakto-
rze, to taki przeciętny dom: ani za duży,
ani za mały, ale w sam raz. Ogółem dzie-
sięciu lokatorów.

Mieszkanko mamy miłe, przytulne. Wy-
gody mamy. I zdawałoby się, że nam nie
do szczęścia nie potrzeba. A tu tymczasem
nie. Bo to szczęście, proszę ob. Redaktora,
jest tylko pozorne. Na pierwszy rzut oka
wydaje się, że wszystko w porządku, ale
jak się tak przypatrzyć bliżej, pomieszkac
rok, albo dwa, zaznajomić się z t. zw. sta-
nem rzeczy, to człowieka nagle pesymizm
ogarnia i źle zaczyna być człowiekowi na
świecie.

Niech tylko ob. Redaktor posłucha: jak
już wyżej zaznaczyłem, między innymi wy-
godami, mamy Komitet Domowy. Każdy z
dziesięciu lokatorów zasiada w tym komi-
tecie w takich czy innych charakterze i
robi, co może. Nawet obiektywnie trzeba
przyznać, że Komitet pracuje bardzo ład-
nie. Bo to i posiedzenia się organizuje 2 ra-
zy na tydzień, gazetkę ścienną wydaje,
maszynę do pisania się kupiło, powielacz
się zdobyło, żeby można było okólniki dru-
kować i ze skóry się wylaży, żeby było
wszystko jak najlepiej i wzorowo.

Rury np. wodociągowe popękały — my
zaraz dekret. Wygody się zapchały — my
momentalnie — instrukcje. Wydałaliśmy w
ten sposób cały szereg poleceń, zarządzeń,
instrukcji, dekretów domowych, wezwań i
t. d. i t. d. Naturalnie, wszystko na powie-
laczu w nakładzie 10 (słownie dziesięciu)
egzemplarzy! I wie ob. Redaktor co z tej
naszej ciężkiej, z poświęceniem wykonywa-
nej i gratisowo-społecznej pracy wynikło?
Nic! Stądnia jak była popsuta, tak jest.
Rury jak zaczęły pękać tak pękają nad-
wygody zapchały się w takim stopniu, że
tego człowiek ma powyżej... dziurek od
nośa.

A dlaczego? Dlatego, proszę ob. Redak-
tora, że pieczętki nie ma! Wszystko jest,
a pieczętki nie ma! A u nas jak nie ma
pieczętki, to nikt zarządzeń nie respektuje.
Kilkakrotnie, przy różnych okazjach
zwracałem osobiste uwagę na to skandal-
ne niedopatrzenie, ale głos mój pozostał
głosem wołającego na puszczy o kawałek
papieru. Zakrzyczali mnie, „My tu — po-
wiadają — żadnych przerosłów biurokracji
nie chcemy. My się pieczętować będziemy
naszą pracą! Pieczętki nam nie potrzeba!”
No, i teraz ob. Redaktorze, zbieramy owo-
ce takiego światopoglądu.

Kończąc, zwracam się z gorącym apelem
do ob. Redaktora, aby zechciał użyć cale-
go swojego wpływu odnośnie pieczętek.
Pieczętki muszą być! Bez pieczętek ani
rusz!

Z poważaniem
Jerzy Z.

WESOŁY GŁOS

Cud mniemany

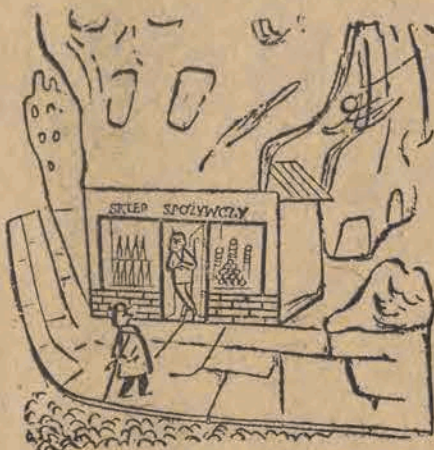
Piekary Wielkie są tylko gminą, ale za-
to o charakterze poniekąd miejskim. Lud-
ności stałej jest tu, można powiedzieć, nie
dużo, a „możliwości życiowe” niewielkie,
tym niemniej do Piekar ściągają tak znacz-
ną ilość przybyszów, iż choćby już z tego
powodu gmina ta mogłaby sobie rościć
uzasadnione pretensje do tytułu miasta wo-
jewódzkiego. Przybyszów tych ściągają do
Piekar nie popularna fabryka dzwonków,
ale znajdujący się tu słynny cudami obraz.
Być może, obecność cudownego obrazu po-
woduje, że w Piekarach mają miejsce od
czasu do czasu cudowne wydarzenia. Nie
nazywam, naturalnie, cudownym wydarze-
niem wypadku z krową, która 1. VII. b.r.
zjadła mieszkankę pożyśkiej gminy jed-
wabną suknię, gdyż sukienka ta była w kwi-
ty i w ogóle nasuwała skojarzenia botani-
czne, ale czyż można, jak to się mówi —
wypruć z t. zw. elementu ponad zmysło-
wych działalność takich Wielkich Piekar-
czyków, jak Jan Olszewski i Edward
Kusz?

Historia ta zaczęła się — że tak po-
wiem — zupełnie zwyczajnie. Jan Olszew-
ski i Edward Kusz byli sobie — uważacie
— porządnymi obywatelami i t. zw. cichy-
mi demokratami. Jeszcze więc nim miejsce
wy Urząd Informacji i Propagandy zaczął
„N HOSIN” — czyli „Niedzielną Rozmowę”
SZANCOCH WIELKICH PIEKAR NIKT
Z SWĄ PRACĄ DZIS NIE ZWLEKA —
obaż się wzięli od razu i dokładnie do naj-
trudniejszej roboty. Olszewski został bo-
wiem kierownikiem Piekarskiego Urzędu
Aprobowiczynego, Kusz — nieco niżej, ale
też w tej samej odpowiedzialnej branży.
Pracy swej obaj ci obywatele nie wykony-
wali na patatajke, ale w całym tego sło-
wa znaczeniu — planowo. Olszewski miano-
wicie wprowadził w czyn teologiczne okre-
ślenie Buchera („PRACA JEST RUCHEM,
ZMIERZAJĄCYM DO POZYTECZNEGO
CELU. LEŻĄCEGO POZA TYM RU-
CHEM”), a Kusz posilkował się w tym
samym czasie definicją Schmollera
(„PRZEZ PRACĘ ROZUMIEMY WSZEL-
KĄ CZYNNOŚĆ LUDZKĄ, KTÓRA TRWA
Z PEWNYM NAPIĘCIEM I DĄŻY DO
MORALNYCH I INTELEKTUALNYCH CE-
LÓW”). Gdy Kusz z kolei realizował Harm-
sa („praca stanowi wszelkie UJAWNIE-
NIE SIĘ CIELESNEJ LUB DUCHOWEJ
SIŁY, DAJĄCEJ JAKIKOLWIEK WYNIK
ZEWNETRZNY”) to Olszewski dla odmia-
ny dokonywał praktyk przy pomocy jedno-
cześnie J. Karłowicza, A. Krynskiego i W.
Niedzielnickiego („PRACA TO URUCHO-
MIENIE ALBO DUCHOWYCH DLA
OSIĄGNIĘCIA POZYTYWU, KORZYŚCI”).
I rzeczywiście — proszę was — praca za-
pełniła Olszewskiemu i Kuszowi pożytek
i korzyści wprost cudowne. Bo wbrew róż-
nym niedowiarcom, których zdaniem z
pracy w dzisiejszych warunkach tylko t. zw.
koniec z końcem związać można, obu Wiel-
kim Piekarczykom jakoś z pracy na wiele
rzeczy ponad stan starczało. I na nowe gar-
nitury i na kolacje z winem i na rozbijanie
się taksówkami. O cudownej działalności
Jana i Edwarda zaczęto mówić więcej, niż
o cudownym obrazie w Piekarach. Piel-
grzymki ludzi pobożnych przyjeżdżały do
Piekar, żeby pracę w tutejszym Urzędzie
Aprobowiczynym dostać. Niestety, proszę
was, wszystko zepsuła Kluszczykówna. Ni-
by sobie zwykła buchalterka, ale przede
wszystkim — maszonka. W cud nie chciała
wierzyc. I akurat, gdy Olszewski i Kusz
znaleźli się w doniosłym momencie wprowa-
dzenia w czyn zasad Karaffy-Korbutta
(„PRACA JEST TO TYPOWA DIERGIA,
REFLEKSERGIA I AZOTERGIA PROWA-
DZĄCA DO RÓŻNYCH KORZYŚCI”),
przyjemna buchalterka zajęła się inten-
sywnie asygnotami wystawionymi przez
obu Wielkich Piekarczyków. Po pewnym
czasie doszła do wniosku (z właściwą so-
bie małodusznością), że cud w ogóle po-
gał na t. zw. lipie. Że niby po prostu Jan
Olszewski i Edward Kusz, doszli do cięż-

kiej monety nie tyle dzięki uczonemu Bu-
cherowi i Harmsovi, ile po prostu dzięki
sprzedaży (dokonywanej cobywada w czo-
ła pocie) towarów przydzielonych na wol-
nym rynku. Próżno zdziwieni obywateli pró-
bowali natchnąć maszonkę przynajmniej
wiarą w przysłowie: „MILCZENIE —
JEST ZŁOTEM” i na ten cel wyasygnowali
parę „kawalków” Kluszczykówna wszy-
stko wygadała, pożał się Boże, prokuratoro-
wi.

Eh, proszę was, gdzie diabeł nie może,
tam babę posle. Trochę, psiać, więcej
takich Kluszczykównien, a różne cudowne
wydarzenia za mniemanie tylko będziemy
gotowi uważać.

„Inicjatywa prywatna w Łodzi nie objawia
„inicjatywy” w zakresie budownictwa”
(z prasy)

— PANIE KUPIEC, TEN SKLEP SIĘ
PANU NIEDŁUGO ZAWALI...

— TAK, ALE ILE PRZEDTEM ZARO-
BIĘ!

Włodzimierz Słobodnik

O tym, jak niezadowolona pani poleciała za granicę i co z tego wynikło

Rozmawiała pani z panią:
„Kiedyż w Polsce będzie tanio!
Moja pani, żyć mi zbrzydło
Moja pani, cóż jest tanie?
Drogi ocet, drogie mydło!
Drogi całe utrzymanie.
Tylko krawczyk, tylko szewczyk,
w kraju dziś spożywa befsztyk.
Co innego zagranicą,
Zagranicą mnie zachwyca!
Za granicą wszystko tanie,
Bardzo tanie utrzymanie,
Tuż czarodziej stał — Ben Ali.
Gdy usłyszał jak się żali
Jednej pani druga,
I mrugając tak powiada:
Mistrz do malkotentki mruga,
„Oto mam kobierzec, siadaj!
Aby pani kłamstwa nie rzec,
Szczera prawdę powiem pani:
Latający to kobierzec
I polecisz wspaniale na nim.”
Wieg z radością wielką w sercu
Siadła pani na kobiercu.
Nawet weschnąć nie zdążyła,
A już w Neapolu była.
Ucieszona jest: „Nareszcie
Podjem sobie w włoskim mieście”
A tu raki i homary
Kupisz tylko za dolary
A befsztyki i pulardy
Można dostać za X „twardych”,
Gdy dolarów nie ma w kasie.
Tu się człowiek nie wypasie
W tym przeklętym włoskim mieście
Można dostać kolek dwieście
Z głodu!” — Woła nasza pani —
Już Neapol nie jest dla niej!
Wieg markotna i zgłodniała
Do Londynu poleciała.
A w Londynie, a w Londynie
Ładnie jest, Tamiza płynie.
Tylko że nad tą Tamizą,
Mimo dobrej gospodarki,
Londyńczycy mięso gryzą
Które dają im na kartki,
Cukier, śliwki i stodycze
Mają tylko kartowicze
I żurności choćbyś pękl.

Fortepian

— Przyjemnie pod lipą — zauważył pan
Wężykowski, siadając obok nas w ogródku.
— A pewnie, pewnie — przytaknął pan
Bieleniak. — Usiąść pod lipą sama przy-
jemność i spokój.

Ta ostatnia uwaga nie podobala się do-
zorcy, ob. Jakóbkowi, który zabobonnym
będąc, zmonitował zaraz Bieleniaka:

— Spokój? Nie wymów pan w złą godzi-
nę. Niby niedziela dziś, dzień świąteczny,
ale licha nie śpi.

Ano, istotnie, nie spało. Ledwie prze-
sądny Jakóbek powiedział swoje, a tu z ka-
mienicy hałas jak wszyscy diabli.

— Co jest? — oburzył się pan Węży-
kowski. — Biją kogo, czy co?

A pan Jakóbek podparł się tylko pod bo-
ki triumfująco:

— A nie mówię? Pytasz się pan, ko-
go biją? Córeczka piekarza z pierwszego
pietra bije w instrument...

— Fiu, fiu — zdziwił się pan Brzózka.

— Siłę to dziewczynka w łapie ma, rabanu
na całą dzielnicę narobi...

— Tak, tylko z melodią gorzej.

— Bo niby skąd? — zaśmiał się ironicz-
nie Jakóbek. — Dziewczynisko nieuczzone,
do kina chodzi zamiast do szkoły...

— Na co takiej instrument muzyczny?
— krzyknął pan Wężykowski. — Żeby ci-
szę gwałcić? Nic dobrego z takiego wrza-
sku nie wyniknie.

A pan Jakóbek judził.

— Pan piekarz — rzekł — ma jeszcze
jedno pianino. W salonie u niego stoi, bo
to i ładnie wygląda i chłopaki mają na
czym w ping-ponga podgrywać. Młoteczki
nawet powymyślił. Tacy zmyślni...

Przerwał i popatrzył w stronę plotu.

Wszyscy poszliśmy za jego wzrokiem. Sta-
ła tam jakaś uboga ubrana staruszka i
przykładała co chwilę chusteczkę do oczu.

— Chodźmy do niej — zaproponował
pan Bieleniak — który serce ma czule na
niedolę bliźniego.

Poszliśmy. Pan Jakóbek, najbardziej
wygadany z całego Komitetu Domowego,
zaraz zagaił elegancją:

— Szanowna pani kogo opłakuje?

— For-te-pian — zakała staruszka. —
Tam jest for-te-pian...

Bardzo nas to zaskoczyło. Poprosiliśmy
staruszkę pod lipę, żeby nam wszystko
opowiedziała.

Ano, babcia tak i tak, że jest profeso-
rem muzyki, złożyła tyle i tyle podań o
przydział fortepianu lub pianina i dotąd
nic, a tu w naszym domu słysze, ktoś ma
instrument i...

— Dwa instrumenty! — poprawił ści-
sły pan Jakóbek.

— Dwa instrumenty? — Mój Boże! —
jęknęła staruszka. — A z żadnym obcho-
dzić się nie potrafią. Serce boli. Dlaczego
to tak?

— A bo ja wiem — westchnął pan Ja-
ków.

Popatrzeliliśmy na lipę. Szumiała.

„W związku z okólnikiem o zageszcza-
niu lokali”.

URZĄD KWATERUNKOWY

— MY SIĘ MAMY ZAGESZCZAC?
— SAME PODANIA U NAS ZAJMUJĄ
3 POKOJE.

Płacił za nią jak najlepiej,
Nie otrzymasz z wolnej ręki
W żadnym barze, w żadnym sklepie!
„Nie mam kartek! Cóż uczynię
W sakramentem tym Londynie?”
Tak paniusia zawołała
I do Polski poleciała.
I z kobierca Ben - Alego
Czarownika przesławnego,
Znalazła na ulicy Hożej.
Z głodu mówić aż nie mogła.
Ludzie ją pytają, czy co
Jest dobrego za granicą,
I zadają jej pytania:
„Czy tam lepiej, czy tam taniej?”
Ona na to: „I — y — tam lepiej!”
O tym głupcy tylko bają!
Ach, najlepiej u nas w kraju.
Tu dopiero się pokrzepię!
Już mnie wcale nie zachwycą
Nie zachwycą zagranicą!...
Po czym weszła do sklepiku
I na krześle tam w kąciuku
Zjadła wielkie trzy rogale
I wędliny dziesięć deka
I już nigdy, i już wcale
Na ojezuzne nie narzeka.

NIEMIECKA UNIA CHRZESCIAŃSKA

Głos Kobiet

Aktywizacja zawodowa kobiet

Sprawa kobiet nie posiadających fachowego wykształcenia, jest przedmiotem stałej troski Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Ponieważ kobiety takie chwytały się różnych zawodów i, niestety, nie mogły im sprostać ze względu na brak odpowiednich kwalifikacji, postanowiono sprawę tę rozwiązać w ramach szeroko zakrojonej akcji tak zwanej aktywizacji zawodowej kobiet (akcja A. Z.). Urząd Zatrudnienia rejestruje kobiety bez fachowego wykształcenia i kieruje je do Ligi Kobiet, która organizuje specjalne kursy szkoleniowe. Tak sprawa ta przedstawia się w Łodzi. Dzięki takiemu planowemu zorganizowaniu różnego rodzaju kursów w Łodzi i województwie wiele już kobiet znalazło zatrudnienie.

A więc np. w Domu Ligi Kobiet na Radogoszczu ok. 50 kobiet ukończyło kurs szycia taśmowego dla instruktorek. W Piotrkowie i Ożarkowie zorganizowany był kurs dla szwaczek. W Tomaszowie Mazowieckim istniały również kursy szycia taśmowego. Związek Spółdzielni Pracy zorganizował specjalnie dla tych kobiet spółdzielnię Pracy w Piotrkowie, gdzie obecnie zatrudnionych jest kilkadziesiąt pracownic zarabiających przeciętnie 10 — 13 tys. zł. miesięcznie. Spółdzielnia ta zopatrza przemysł konfekcyjny. Również Liga Kobiet w Łodzi w porozumieniu z Centralą Rybną zorganizowała kursy rybne i absolwentki ich już pracują w sklepie rybnym spółdzielni.

Ostatnio zakończony został kurs gospodarstwa domowego na Radogoszczu. Szkoliły się tam na instruktorki przedstawicielki wszystkich Zarządów Wojewódzkich Ligi Kobiet z całej Polski. Będą one później prowadzić takie kursy w powiatach.

Obecnie trwa kurs szkoleniowy zdobnictwa ludowego w Łowiczu. Uczą się tam zdobnictwa ze słomy zwykłej i kolorowej. Kurs był obliczony na 1 miesiąc, ale prawdopodobnie przedłużony zostanie do 3-ch miesięcy. W dwóch grupach, liczących razem ok. 50 osób. Uczestniczki korzystają z zajęć praktycznych i wykładów pod kierunkiem prof. Pastuszenko.

Otrzymują tam one bezpłatny internat, naukę i wyżywienie. Wogóle wszystkie kursy, wchodzące w zakres A. Z. są całkowicie bezpłatne, finansuje je bowiem Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

W najbliższym czasie Liga Kobiet w Łodzi zorganizuje szereg nowych kursów — szkoleniowych dla kobiet z Łodzi i województwa: w Piotrkowie uruchomiony będzie 3-miesięczny kurs galanterii rymarskiej, w Radomsku — szycia miarowego i w Opatowie — w kłótniarstwo. Na wszystkie te kursy przyjmowane są kobiety bez względu na wiek — jedynym warunkiem jest rejestracja w Urzędzie Zatrudnienia, który Lidze Kobiet przysła skierowania na kursy.

Akcja masowego szkolenia kobiet niewykwalifikowanych zatacza u nas coraz szersze kręgi. Wydaje się jednak, że należałoby przez odpowiednią propagandę — wykłady, odczyty, pogadanki — jeszcze bardziej ją upowszechnić, aby wszystkie niewykwalifikowane a pragnące pracować zgłaszały się do Urzędu Zatrudnienia i otrzymywały skierowania na kursy Ligi Kobiet M. Z.

Czytelnicy piszą

WRÓG ŻŁOBKÓW

Pragnę zabrać głos w sprawie artykułu wstępnego, jaki ukazał się 21 lipca w piśmie katolickim „Słowo Powszechne”. Autor artykułu, Zygmunt Jakimiak, pisze na temat żłobków dla dzieci, stojąc na stanowisku, które moim zdaniem winno oburzyć nie tylko marksistów, ale również wierzących katolików.

Po przeczytaniu tych wywodów trudno sobie zdać sprawę z tego, czy autor napisał humoreskę, felieton, czy też najwyraźniej w świecie zadrwił sobie z czytelników. Można tylko tak pomyśleć, w żadnym razie jednak nie można traktować takiej wypowiedzi na serio.

Autor twierdzi, że żłobki są zupełnie zbędne, bo matka powinna mieć dziecko przy sobie, nawet w czasie pracy. Dalej dowodzi, że w żłobkach brak jest troskliwości opieki nad dziećmi, że dziećmi zajmują się tam przepracowane pielęgniarki „ogłupione swoją pracą”, które nigdy nie czytają, nie chodzą do teatru, nie kształcą się. „Co za ubóstwo towarzyskie!” — mówi pan Jakimiak. Autor twierdzi, że niani w żłobku najczęściej nie mają własnych dzieci i dlatego nie potrafią zaopiekować się cudzymi.

Na zakończenie tego złośliwego artykułu pan Jakimiak pisze, że razi go nawet sama nazwa instytucji żłobka, bo przecież żłobek był meblem, służącym za kołyskę

Panu Jezusowi, a więc uzurpowanie tej nazwy dla instytucji „dla podrzutków” (dosłownie!) — jest bluźnierstwem. Instytucja ta bowiem „popiera leniwe matki”. Dzieci, które matki w czasie pracy zostawiają w żłobku nazywa pan Jakimiak — podrzutkami, a także matki — w jego pojęciu — zaszługują na potępienie.

Artykuł swój pan Jakimiak ubrał w formę dyskusji, jak pisze, „z zagorzałym społecznikiem” i dochodzi do wniosku, że tego społecznika o bezużyteczności tej instytucji, ba, nawet i jej szkodliwości, — przekonał. Wydaje mi się, że nie będę daleka od prawdy, sądząc, iż taki społecznik mógł powstać wyłącznie w ubogiej wyobraźni autora.

Sama mam dziecko w żłobku, dokąd odprowadzam je codziennie, zanim pójdę do pracy. Warunki higieniczne w żłobku są doskonałe, a opieka również nie pozostawia nic do życzenia. Personel jest fachowo wyszkolony i pracuje z zapałem i poświęceniem. Wiem, że pielęgniarki żłobka ciągle jeszcze doszkalały się, że właśnie dużo czytają, że chodzą do kina i do teatru, i że wszystkie matki są szczęśliwe, mogą powierzyć swe dzieci takiej opiece. Dziecko wychowywane w żłobku, uczy się żyć w grupie — dzięki temu wyrasta na pełnowartościowego obywatela, a nie na maminego synka, ciągle trzymającego się matczynej spódnicy, wyrastającego na roz-

Wszystkie pragnące pracować niewykwalifikowane kobiety mają dziś wszelką możliwość uzyskania fachowego wykształcenia na specjalnych kursach szkoleniowych.

Jak się VBRACĆ

W dzisiejszych naszych radach, dotyczących mody, podajemy naszym Czytelnikom trzy modele sukienek i jednego płaszczka, nadających się do noszenia w okresie ciąży. Wycho- dzimy z założenia, że szczególnie w tym okresie kobieta nie powinna się zaniedbywać, a przeciwnie winna specjalnie dbać o estetyczny wygląd.

Reprodukowane modele mogą być wykonane z tanich tkanin — najważniejszy tutaj jest fason, który w odpowiedni sposób ostaną zniekształcenia figury, a przy tym jest tak pomyślany, że sukienka także po położeniu jest wygodna w czasie karmienia niemowlęcia.

Model pierwszy — to sukienka z cienkiej wełny, najlepiej ciemnej — brązowej lub granatowej. Od góry do dołu idą dwie fałdy. Marszczenie w tali pomiędzy fałdami w miarę postępowania ciąży można rozpuszczać, zawiązując luźniej pasek.

Luźne palto, jakie oglądamy na rysunku, doskonale nadaje się jako narzutka na letnie sukienki, rękaw krótki. Jeżeli płaszcz ma być jesienny — może również mieć długie reglano- we rękawy.

Jedwabna, lub kretonowa sukienka w drobny wzór (drobny wzorek bowiem znacznie poszczupia), lub w groszki zapinana jest na guziki od góry do dołu. W tali sukienka ta zmarszczona jest 3 razy na gumce. W miarę tycia gumkę należy rozpuszczać. W tym celu należy zostawić po lewej stronie sukni co najmniej po 10 cm gumki niewszytej w każdym marszczeniu.

Ostatni rysunek — to luźny kostium trzyćwierciowy. Na przodzie zakłuty ułożone są fałdy ozdobnie wystębnowane, tworzące kieszeń z tej strony — zapiniec jest niewidoczny — kryte. Fason ten nadaje najczystszy sylwetce pozory wysmukłości. Spódniczka ma jedną głęboką

ką fałdę i trzyma się na pasku w tali. Jest ona również bardzo wygodna, bowiem z biegiem czasu można paseczek przesunąć i zapinać na dalsze haftki czy zatrzaski.

(Przedstawione na załączonych rysunkach modele zostały wykonane specjalnie dla „Głosu”).

Wyjeżdżamy za miasto

Przyjemnie spędzamy dzień na łonie natury

Pełnia lata nie jest przyjemna w zady- mionej Łodzi. Dlatego też każdej niedzieli tłumy mieszkańców miasta spieszą na wy- cieczki by zaczerpnąć trochę szerszego od- dechu na wsi, w lesie, czy nad wodą.

Bardzo przyjemne są wycieczki zbioro-

we, w dużym, dobrze zgranym gronie. Urza- dzamy wtedy wczesnym rankiem zbiórki w umówionym miejscu i jedziemy.

Z garderoby najwygodniejsze na takie wyprawy są rzeczy niezbyt brudzące się i nie najnowsze — całą zabawę czasem mo- że popsuć sukienka lub ubranie nowe, w któ- rym trudno ruszać się swobodnie, bo ciągle człowieka gnębi obawa, że ubranie się zniszczy. Również obuwie na wysokim obcasie nie jest wygodne do spacerów i wędrówek na wsi.

Naturalnie, przewidującą gospodyni za- bierze ze sobą zapasy dla siebie i reszty rodziny na cały dzień — bo przecież po- wietrzem i zabawą żyć nie można. Najle- piej na ten cel nadają się kanapki z wędli- ną, które raczej nie należy krajać w do- mu, aby nie straciła świeżości, jakka na twardo, owoce, herbata w butelkach lub sok z kompotu. Bezwzględnie niewskazane jest zabieranie na takie wycieczki wódki, która w dni upalne jest jeszcze bardziej szkodliwa, niż kiedykolwiek i może łatwo popsuć całą przyjemność spędzenia dnia na świeżym powietrzu.

Mówiliśmy na początku, że przyjemnie jest urządzać wycieczki zbiorowe — a to dlatego, że dużo radości sprawiają gry to- warzyskie na wolnej przestrzeni piłka, siatka, itd.

Kiedy wrócimy z tak urządzonej wy- cieczki do domu, będziemy mieli naprawdę poczucie dobrze spędzonego dnia świątecz- nego — dostarczy on nam zapasów ener- gii na cały następny tydzień. (mz).

WATRÓBKA Z GRZYBAMI

Watróbkę wymoczyć, oczyścić z błonki i żyłek, pokrajać w cienkie, nieduże plasterki, osmażyć szybko na tłuszczu, oddzielnie udusić w maśle pokrajane w paski grzyby z drobno usiekaną cebulą. Połączyć z wa- tróbką, podać wodą, podduśniętą, posolić i popieprzyć. Przed wydaniem zapra- wić śmietaną. Podawać do stołu z ziem- niakami i surówką.

Kronika Piotrkowa PCK przejmuje pogotowie lekarskie

KOMU WINSZUJEMY

Niedziela, 1 sierpnia 1948 r.
Dziś: Piotra

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 10-49
Powiatowa Komenda MO — 13-14
Miejski Komisariat MO — 10-41
Straż Pożarna — 10-72
Ubezpieczalnia Społeczna — 11-13
Szpital św. Trójcy — 10-70

DYŻURY APTEK

Dziś dyżuruje dr. Opala apteka Grabowskiego Plac Trybunalski Nr. 9.

DYŻURY LEKARSKIE

Pogotowie lekarskie — nocne telefony 11 — 13 od 21 — 7 rano.

W niedzielę i święta dyżur dzienny w szpitalu św. Trójcy.

Redakcja i Administracja

„Głos Piotrkowski”
Piotrków Trybunalski, ul. Słowackiego nr 26. Telefon 15-40

Administracja czynna od godz. 8 do godz. 16, w soboty od godz. 8 do 13.

W tych dniach odbyło się posiedzenie Komisji Zdrowia, na którym omówiono sprawę przekazania przez Ubezpieczalnię Społeczną Pogotowia Lekarskiego Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi.

Jak wiadomo, na terenie całego kraju zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia powierzono P. C. K. udzielanie pomocy chorym przez pogotowie. Dotych-

czas w Piotrkowie Pogotowie Lekarskie utrzymywała Ubezpieczalnia Społeczna wraz z Zarządem Miejskim.

Od dnia 1 września b.r. Polski Czerwony Krzyż dzięki otrzymaniu niedawno nowoczesnej karetki sanitarnej zorganizuje u siebie dzienne i nocne pogotowie z siedzibą przy ul. Stalina 45.

Pogotowie udzielać będzie pomocy także

na terenie powiatu piotrkowskiego. Wszyscy lekarze piotrkowscy zobowiązali się pełnić dyżury kolejno według alfabety. — Pogotowie będzie można wzywać do chorych ubezpieczonych i nieubezpieczonych. Koszta wezwania pogotowia pokrywać będzie Ubezpieczalnia oraz Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego.

Nowy budynek Szkoły Zawodowej

Zapomniany przez wielu mieszkańców Piotrkowa budynek szkoły przy ul. Leonarda doczekał się wreszcie swego właściwego przeznaczenia. Dotychczas trzecią część tego budynku zajmowała Państwowa Centrala Handlowa, reszta zaś była magazynem wszelakich rupieci. Po wielu zabiegach uzyskano decyzję, przydzielającą ten gmach Średniej Szkole Zawodowej.

Dzięki kredytowi Ministerstwa Odbudowy wykonano najważniejsze roboty zabezpieczające: postawiono wiele ścian, wprawiono okna, postawiono piec oraz przygotowuje się ławki.

Około 500 uczniów w godzinach rannych i popołudniowych ma tu uzupełniać

swą wiedzę fachową. Nauka odbywać się będzie trzy razy w tygodniu w godzinach przedpołudniowych, pozostałe 3 dni uczeń ma pracować w warsztacie. Prawdopodobnie uruchomione zostaną specjalne klasy: metalowo-drzewne i odzieżowa.

Lekcje prowadzić będzie fachowe grono nauczycielskie, składające się z 17 osób.

Niewiadomo czy szkoła zostanie otwarta z początkiem roku szkolnego, gdyż ani Zarząd Miejski, ani też rzemiosło piotrkowskie nie łoży na cel jej remontu i urządzenia dostatecznych funduszy. Tak np. cech rzeźników dotąd nie wyasygnował ani grosza na ten cel.

Na sali sądowej

Ostatnio Sąd Okręgowy w Piotrkowie rozpoznawał dwie sprawy, w których oskarżonymi były osoby, usiłujące wręczyć fałszywą funkcjonariuszom państwowym.

Leokadia — Bronisława Rybczyńska, mieszkanka Sulejowa, usiłowała włożyć do kieszeni kontrolerowi Komisji Specjalnej — Franciszkowi Kubackiemu 1000 złotych, aby skłonić go do zniszczenia protokołu, sporządzonego wraz z kontrolerem Janem Matyjaszczykiem za pobieranie w sklepie wyższych i niezgodnych z cennikiem urzędowym cen.

Rybczyńska została skazana na sześć miesięcy więzienia i 3000 złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni

wiezienia. Wykonanie kary 6 miesięcy więzienia Sąd zawiesił jej na lat trzy.

Ignacy Franas, mieszkaniec wsi Krzepczów Nowy, gminy Grabica powiatu piotrkowskiego, usiłował wręczyć funkcjonariuszowi Milicji Obywatelskiej z Belchatowa Stanisławowi Kwaśniewskiemu 500 złotych, chcąc skłonić go do niesporządzania doniesienia o skupowaniu przez Franasę mięsa bez posiadania świadectwa przemysłowego.

Sąd skazał Franasę na sześć miesięcy więzienia i 5000 złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na dalsze 10 dni więzienia.

Święto kolejarzy piotrkowskich

Tydzień temu świetlica Związku Zawodowego Kolejarzy przy ulicy Legionów zapelniała się po brzegi kolejarzami piotrkowskimi. Z Dyrekcji Łódzkiej przyjechał tow. Bąk naczelnik Stacji Mechanicznej oraz inni przedstawiciele Związku. Zebranie zagalę tow. Żółtowski oznajmiając zebranym, że z okazji Święta Odrodzenia Polski Ludowej Ministerstwo Komunikacji w uznaniu szczególnie zasług dla kolejnictwa polskiego i odbudowy kraju przyznało tow. Lewandowskiemu Władysławowi — brygadierowi, maszyniście dyplom uznania oraz około stu osiemdziesięciu kolejarzom mianowania i awanse.

Przy licznych brawach wręczono tow. Lewandowskiemu dyplom uznania, za co serdecznie podziękował zwracając uwagę wszystkim zebranym, że jego wyróżnienie dotyczy wszystkich kolejarzy piotrkowskich, którzy swoją ciężką codzienną pracę przyczyniają się do usprawnienia naszego transportu a więc odbudowy gospodarczej kraju.

Tow. Lewandowski wezwał wszystkich kolegów a szczególnie towarzyszy naszej Partii do pionierskiej pracy w kolejnictwie, celem wyłonienia z pośród szeregow partyjnych przodowników pracy na kolei.

Referat polityczny wygłosił tow. Bąk. Referent uwypuklił wkład kolejnictwa polskiego w dzieło odbudowy. Nic więc dzi-

wnego, że państwo z każdym dniem stara się polepszyć warunki życiowe kolejarza. Ich praca i sumienne co do minut wykonywanie obowiązków na torze, w warsztacie lub pociągu jest przykładem dla tysięcy robotników całej Polski. Uznając zasługi kolejarzy Rząd Polski z okazji rocznicy P. K. W. N-u odznaczył największą ilość kolejarzy. W ślad za tym poszły awanse służbowe i mianowania. Stacja Piotrków

należy do jednych z najlepiej pracujących i dlatego sześćdziesięciu pięciu pracowników parowozowni, Wydziału Mechanicznego, stu dziesięciu konduktorów, urzędników St. Osobowej oraz kilku pracowników Wydziału Drogowego otrzymało awanse i mianowania.

Podniosła uroczystość kolejarzy piotrkowskich zakończyła się w późnych godzinach wieczornych odśpiewaniem „Roty”.

Zycie sportowe w Piotrkowie

PIERWSZY KLUB SPORTOWY W SULEJOWIE

Zaspane dotychczas pod względem sportowym miasto Sulejów zorganizowało wreszcie pierwszy klub sportowy pod nazwą „Zespół Sportowy — Sulejów”. Już przy założeniu klubu zapisało się przeszło sześćdziesiąt osób. Inicjatorem zorganizowania tego zespołu jest ob. Rusin Stanisław. Dzięki jego niezmordowanej pracy stworzono już wszystkie sekcje sportowe i klub posiada nieco sprzętu sportowego. Pierwsze wyniki i to dobre, odnieśli Sulejowianie na zawodach sportowych, urządzonych z okazji Rocznic P. K. W. N-u między

wszystkimi prawie zespołami kolonijnymi w Sulejowie.

Dobrze byłoby, ażeby Powiatowa Rada P. W. W. F. zainteresowała się nowopowstałym zespołem sportowym w Sulejowie i pomogła mu w zaopatrzeniu się w sprzęt, co jest obecnie pierwszym warunkiem dalszego rozwoju sportu na terenie Sulejowa.

GOŚCINNY WYSTĘP „GWARDII” Z WIELUNIA

W dniu dzisiejszym odbędzie się rewanżowe spotkanie między „Gwardią” piotrkowską a mistrzem klasy C —

Zagadkowe morderstwo

W dniu 23 lipca b.r. wyszedł z domu i więcej nie powrócił gajowy Lasów Państwowych ob. Maszewski Stanisław.

Po wielu dniach poszukiwań odnaleziono go dopiero onegdaj zamordowanego w lesie koło Łekawy. Niestety do dnia dzisiejszego nie udało się natrafić na ślady bestialskich morderców.

Przypuszcza się, że gajowego zamordowali złodzieje leśni. Ob. Maszewski cieszył się dobrą opinią wśród okolicznych mieszkańców i u swych władz przełożonych.

PIOTRKOWIANIN W „MARATONIE” CZESKIM

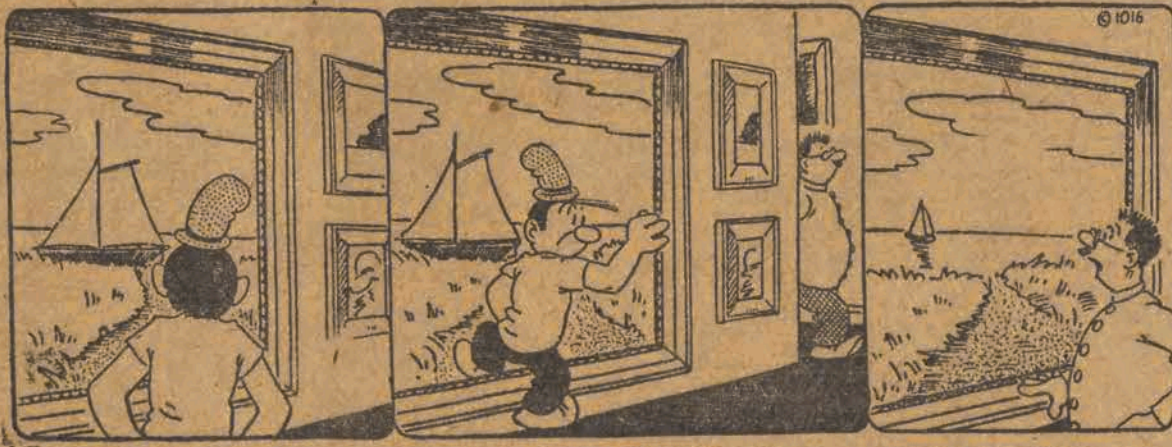
Znany sportowiec piotrkowski, ob. Majewski, członek L. K. S-u łódzkiego wyjechał w dniach na zawody międzynarodowe do Czechosłowacji, aby reprezentować barwy polskie w imprezie niezwykle trudnej t. zw. „maraton”.

UCZMY SIĘ PLYWAC

Miejski i Powiatowy Komitet Akcji Masowej Nauki Pływania przyjmuje nadal indywidualne i grupowe zgłoszenia na kursy pływackie. Zainteresowani winni się zgłaszać do ob. Knieja Aleksandra w Zarządzie Miejskim. Dotychczas prawie wszystkie zgrupowania młodzieży i dzieci na koloniach prowadzą u siebie przy pomocy instruktorów naukę pływania.

Pamiętajmy o tym, że na naukę nigdy nie jest zapóźno, a utopić się można bardzo szybko. Ci, którzy przejdą przeszkolenie na instruktorów pływania mogą otrzymać natychmiast płatną pracę przy szkoleniu dalszych grup.

Przygody Jasia Wiercipięty

Ładna żaglówka!

Warto się przejechać!

Co się dzieje?

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu lipcu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Teatr w miesiącu lipcu nieczynny.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.
Dziś i codziennie o godz. 20-ej koniec przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneulla pt.

„MUSISZ BYĆ MOJĄ”

Kasa czynna przez cały dzień: tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Dziś i codz. o godz. 19.15 „ROSE-MARIE” romantyczna operetka w 7 obrazach — Otto Heibacha. Udział bierze 60 osób. — Chór — Balet — Orkiestra. Bilety wcześniej do nabyć w Spółdzielni Artystów — Plastyków — Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR KAMERALNY DOMU ZOŁNIERZA

ul. Daszyńskiego 34.

Dziś o godz. 19.15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGII” z Ireną Eichle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daczyński, Jerzy Duszyński, Halina Gluszkówna, Czesław Guzek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Tadeusz Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.

Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.

Kasa czynna od 12-ej, tel. 123-02.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

ADRIA — „Gasnący Piomień”

godz. 18, 20.30; w niedz. 15.30.

BALTYK — „Dragonwynek”

godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.

BAJKA — „Rosanna siedmiu księżyców”

godz. 17.30, 20, w niedz. 15.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przemiesiono do kina „Hel”.

HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 23”

godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12.

HEL (dla młodzieży) — „Nicholas Noleby”

godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.

MUZA — „Bitwa o szczyt”

godz. 18, 20, w niedz. 14.

POLONIA — „W pogoni za mężem”

godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.

PRZEDWIOSNIE — „Gospoda święteczna”

godz. 18, 20, w niedz. 16.

ROBOTNIK — „800-lecie Moskwy”

dodatek: Przegląd Sportowy Nr 8

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

ROMA — „Moja siostra Eileen”

godz. 18, 20, w niedz. 16.

REKORD — „Bylskawica”

godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30.

STYLOWY — „Melodia Serc”

godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.

SWIT — „Zagubione dni”

godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30.

TECZA — „Wakacje”

godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

TATRY (w ogrodzie) — „W pogoni za mężem”

godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.

Co usłyszymy przez radio

8.20 Program dnia; 8.30 Muzyka popularna; 9.00 Nabożeństwo w Warszawie; 10.00 Muzyka dla wszystkich; 11.00 (L) Program na dziś; 11.05 (L) „Na widowni tygodnia”; 11.15 (L) Kwadrans muzyki ludowej (płyty); 11.30 (L) Komunikaty; 11.40 (L) Jeszcze 10 minut muzyki ludowej (płyty); 11.50 (L) „Z frontu radiofonizacji” — wiadomości w omów. Dyr. Okr. P. R. A. Smiejana; 12.04 Poranek symfoniczny; 13.30 „Przebiegiłość Ezopa” — zagadka radiowa; 13.40 Koncert dla przodowników ośrodków rolnych; 14.25 Przegl. najciekaws. wiadom. przyszł. tygodnia; 14.30 „Prawo rzymskie przestało istnieć” — słuchowisko; 15.15 Muzyka popularna; 15.45 „Poezja walczy”; 15.55 Bela Bartok: Koncert skrzypcowy; 16.40 „Dzieci wśród nocy”; 17.00 „Mówi Wystawa Ziem Odzyskanych”; 17.05 Koncert popularny; 18.35 „Bliźniaki” — fragment powieści; 18.55 Muzyka poważna; 19.20 (L) Kwadransowe interludium z płyt; 19.55 (L) Audycja z cyklu: „Zagadki literackie”; 19.50 „Na muzycznej fali”; 20.20 „Czechosłowacja przemawia do Polski”; 20.50 Muzyka poważna; 20.58 Komunikat meteorologiczny; 21.00 Dziennik; 21.50 (L) Wiad. sport. lokalne; 21.58 (L) Omówienie pragn. lokalnego na jutro; 22.00 Muzyka popularna; 22.40 Komunikat z XIV Olimpiady; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.10 Wiadomości sportowe; 23.20 Program na jutro; 23.30 Muzyka popularna; 24.00 (L) Koncert życzeń; 0.40 (L) Zakończenie audycji i Hymn.

LONDYN (obsł. wł.) — Reprezentująca Polskę w indywidualnym turnieju szermierczym we florecie Nawrocka uplasowała się w przed boju olimpijskim dopiero na piątej pozycji wraz z Holenderką Mayer. Przedbój wygrała Amerykanka Cerva przed Kluppel (Szwajcaria), Kun (Węgry) i Olsen (Dania). Na 7-mym miejscu znalazła się Mermody (Irlandia). Nawrocka uzyskała tylko dwa zwycięstwa, wygrywając z Irlandką Mermody i Węgierką Kuhn.

Skok w dal

Do finału skoku w dal weszło 12 zawodników: Adamczyk (Polska), Adedoyin (Anglia), Askew (Anglia), Bruce (Australia), Damito (Francja), Douglas (USA), Kistenmacher (Argentyna), Singh (Indie), Stelle (USA), Whittle (Anglia), Wright (USA), Wurth (Austria).

Z sportu OLYMPIADA - OLYMPIADA !

Nawrocka zgubiła nerwy

Sinoradzka i Adamczyk startowali bez powodzenia

Wymaganą odległość 7,20 m., która kwalifikowała do finału, przekroczyła tylko 4 zawodników: Bruce, Douglas, Stelle i Wright. Pozostali 8-miu finalistów stanowią zawodnicy, którzy uzyskali w eliminacjach najdłuższe skoki.

W finale Polak zajął 9 miejsce skokiem 7,03.

Oszczep kobiet

Londyn, 31. VII.

Finał rzutu oszczepem w konkurencji żeńskiej zakończył się zwycięstwem Austriaczki Baume, która wynikiem 45,57 m. ustanowiła nowy rekord olimpijski. Dalsze miejsca zajęły: 2) Parvianen (Finlandia) 43,79 m., 3) Carsten (Dania) 42,08 m., 4) Dodson (USA) 41,96, 5) Teunissen-Waalboer (Holandia) 40,92, 6) Koenig (Holandia) 40,33 mtr. Sinoradzka zajęła 12-te miejsce.

Lennard Strand (Szwecja), zdobywca brązowego medalu w biegu na 10.000 metrów.

Skok w dal wygrał Amerykanin Steele, osiągając wynik 7,82,5.

Finał rzutu młotem wygrał Węgier Neureth, osiągając 56,09 mtr.

Chód na 50 klm. zakończył się zwycięstwem Ljunggrena (Szwecja) w czasie 4:41,52.

Skoki z trampoliny wygrał Amerykanin Harland, zdobywając 163,64 punkty.

100 m. stylem dowolnym wygrał Amerykanin Ris w czasie 57,3, poprawiając dawny rekord olimpijski o 0,2 sekundy. Francuz Jany zajął dopiero piąte miejsce.

Irlandia ma już dosyć Londynu

zdaniem kierownika reprezentacji olimpijskiej w Londynie — złamano przepisy olimpijskie

Po raz pierwszy chyba w historii Igrzysk Olimpijskich w czasie ich trwania wycofuje się z nich uczestniczące państwa. Dzieje się to w Londynie — w tym Londynie, który w wyobraźni wielu naiwnych uchodził za siódmy cud świata jeśli chodzi o organizację i dżentelmenię w sporcie. Anglicy są jednak dżentelmenami przede wszystkim względem siebie, ale nigdy w stosunku do obcokrajowców, o czym dowiodły obecne Igrzyska. Do szeregu „kwalifikacji olimpijskich” świadczących o takcie również M. K. Olimpijskiego świadczy między innymi wycofanie się reprezentacji „Eire” z Igrzysk.

Tło załargu, jak donoszą nasi korespondenci z Londynu („Przegląd Sportowy”) jest następujące:

„Irlandzki Komitet Olimpijski skreślił z listy swego zespołu 4 zawodników, zgłoszonych przez Irlandzki Związek Kolarski i Lekkoatletyczny, który na terenie Eire jest zawieszony. Międzynarodowy Komitet Olimpijski nie miał prawa przyjmować tych zgłoszeń.

W odpowiedzi na postanowienie Eire, MKOl zrewanżował się skreśleniem 4 pływaków urodzonych w Północnej Irlandii”.

Wczorajsi zdobywcy złotych medali

Finał biegu na 400 m. przez płotki wygrał wczoraj Cochran — USA, bijąc własny rekord olimpijski ustanowiony w przedbiegach, czasem 51,1.

Dla porównania Czytelnikom

Tabelka najlepszych wyników lekkoatletycznych do chwili otwarcia XIV Igrzysk Olimpijskich w Londynie

100 m.: 1) Dillard (USA) — 10,3 sek.
2) Lawler (USA) — 10,3; 3) Trevlar (Australia) — 10,3 sek.
200 m.: 1) Patton (USA) — 20,4 sek.
2) Mac Kenley (Jamajka) — 20,4; 3) La Beach (USA) — 20,7; 4) Davis (USA) — 20,9 sekundy.
400 m.: 1) Mac Kenley (Jamajka) — 46,2 sek. 2) Bolen (USA) — 46,7 sek. 3) Wachner (USA) — 47,4 sekundy.

800 m.: 1) Harris (N. Zelandia) — 1:49,4
2) Fulton (USA) — 1:49,5 3) Hansenne (Francja) — 1:49,8
1500 m.: 1) Strand (Szwecja) — 3:43, 2) Eriksson (Szwecja) — 3:44,4; 3) Bergkvist (Szwecja) — 3:46,6; 4) Hansenne (Francja) — 3:48.
5.000 m.: 1) Zatopek (CSR) — 14:08,2
2) Heino (Finland) — 14:15,4 3) Nyberg (Szw) — 14:24,6; 4) Peracloe (Fin.) — 14:25,6

3.000 m.: 1) Zatopek (CSR) — 8:08,9 2) Slykhuis (Hol.) 8:10 3) Ahlden (Szw.) 8:10,8 4) Reif (Belgia) — 8:14,2
10.000 m.: Heino (Finl.) — 30:07,4 2) Nyström (Szw.) — 30:14,4; Tilmann (Szwecja) — 30:18,4
110 m. p. pl. Dillard (USA) — 13,9 sek.
Dixon (USA) — 14 sek.; Porter (USA) — 14 sek.
400 m. p. pl.: Smith (USA) — 51,8 sek.; Arifon (Fr) — 52,1 sek.; Lersson (Szwec.) — 52,5 sek.

Skok w dal: Steele (USA) — 8,07 m., Wright (USA) — 7,86 m. Bruce Austr.) — 7,59 m.

Skok wzwyż: Vessla (USA) — 203,2 cm. Scofield (USA) 202,2 cm. Winter (Austr.) — 202 cm.

Trójskok (Szwec.) — 15,26 m. Alvejra (Braz.) — 15,16 m; Moberg (Szwec.) — 15,15. SKOK o tyczce: Warmerdam (USA) — 450,5 cm. Smith (USA) — 445,4 cm; Richards (USA) — 434,9 cm.

Kula: Fonville (USA) — 16,735 m. Lipp (ZSRR) — 16,73 m. i Thompson (USA) — 16,703 m.

Rzut dyskiem: 1) Fith (USA) — 54,80 m. 2) Gordien (USA) — 54,64 m. 3) Consolini (Wł) 52,98 m;

Rzut oszczepem: 1) Seymour (USA) — 75,84 m 2) Patterson (Szw) 72,77 m 3) Rautavaara (Fin.) 72,29 m;

Rzut młotem: 1) Storch (Niemcy) — 58,64 2) Nemeth (Węgry) — 57,60 m; 3) Eriksson (Szwecja) 57,19;

D-025517

Piękna inicjatywa

Sekcja kolarska DKS-u urządziła w niedzielę, dnia 1 sierpnia rb. Rodzinną Wycieczkę Towarzystwa do Wrzawy, za Lutomińskim.

Członkowie Sekcji z rowerami, zbierając się na boisku Klubu, przy ul. Nawrot Nr 73-75, skąd nastąpi wyjazd punktualnie o godz. 7-ej min. 30. Rodziny i członkowie bez rowerów zbierają się o godz. 7-ej rano, na Placu Wolności, skąd nastąpi odjazd tramwajem do Lutomińskiego o godz. 7 min. 40. Pożądanym jest zabranie ze sobą kostiumów kąpielowych, piłki do gry w siatkówkę, oraz zaprowiantowania na cały dzień.

Goście i sympatycy — mile widziani

Dzisiejsza niedziela w Łodzi i w kraju...

Pijka nożna: zawody o mistrzostwo Ligi państwowej godz. 18-ta, stadion ŁKS-u: Widzew — Polonia (Warszawa), poprzedzone przedmeczem, boisko PKS-u w Pabianicach, godz. 18-ta zawody o wejście do drugiej Ligi: PTC — Ognisko z Siedlec. Zawody o wejście do klasy A okręgu łódzkiego, godz. 18-ta, boisko Zgierz: Włókniarz — PKS, boisko Końskie: Neptun — Zryw (Kutno). Zawody o wejście do klasy B okręgu łódzkiego, godz. 18-ta, boisko DKS-u: IKP — TUR (Sieradz), boisko Wima: Filmowiec — TUR (Pabianice), boisko Arko: Arko — Zryw (Konstantynów), boisko Rogów:

ZZK — Skra (Bałuty).

Zapasy: w sali przy ul. Marsz. Stalina 17 o godz. 19-tej odbędzie się pierwsza spotkanie o nagrodę przechodnią, ufundowaną przez Zarząd ŁOZA Włoczek: ŁKS — WIMA.

MECZE LIGOWE W KRAJU

W kraju odbędą się następujące mecze ligowe:

w Krakowie: Cracovia — Rymer, w Warszawie: Legia — Tarnovia, w Poznaniu: ZZK — Ruch, w Chorzowie: AKS — ŁKS, w Bytomiu: Polonia Bytom — Wisła.

W Krakowie zawarczały motory

Bek i Pietraszewski w roli „szteyerów”

KRAKÓW (obsł. wł.). Na torze „Cracovia” odbyły się wyścigi kolarskie za motorami, z udziałem Beka i Pietraszewskiego z Łodzi; Napierała, Wrzesiński, Włodarczyk z Warszawy oraz Wandora, Musiała i Motyki z Krakowa.

Zawody rozpoczęła defilada zawodników, po której nastąpiły trzy przedbiegi.

I przedbieg wygrał Wandor z „Legii” (leader Witek — „Legia”) w czasie 16,07 min. przed Napierałą Frankowski — Tramwajarz — 16,34.

W tym przedbiegu odpadł Pietraszewski, na skutek przemęczenia spowodowanego złą jazdą swego lidera.

II przedbieg wygrał Musiał z „Garbarni” (Wunsch — „Cracovia”) w czasie 15,03

przed Wrzesińskim (ZZK) (Litwin — „Cracovia”).

III przedbieg wygrał Bek (ŁKS) (Kurza wiński — „Cracovia”) w czasie 16,08 przed Motyką (KTK) (Blachaczek — „Cracovia”) 16,52.

Wyniki finału przedstawiają się następująco: 1) Napierała (Sarmata) (Frankowski — Tramwajarz) — 14,39 min. Musiał („Garbarnia”) (Wunsch — „Cracovia”) — 14,43 min. Wandor („Legia”) (Witek — „Legia”) — 14,45 min. Motyka (KTK) (Blachaczek — „Cracovia”) — 15,02. Bek (ŁKS) (Kurza wiński), Wrzesiński (ZZK) (Litwin — „Cracovia”).

Wyścig pocieszenia wygrał Pietraszewski (DKS) przed Wenerem.